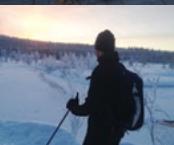

2014

aviisi 5

VERENIGING NEDERLAND-FINLAND
ALANKOMAAT-SUOMI YHDISTYS

Inhoud

Van het bestuur	3
Agenda	5
In Memoriam Heikki Rantanen	6
Uitnodiging	8
Kleintjes	11
Äkäslompolo	14
Column: Een dikke pad	24
Voigt Travel: van reizen naar beleven	28
Finse communisten - opkomst, politieke invloed en telenorgang	30
Vakantiebuurman Ponsse	42
Langs de Koningsweg 2: Turku	46
Petronella zorgt nog steeds voor nieuws in Finland	54
Belangrijke adressen	61
Wordt lid	62

aviisi

5

Colofon

Jaargang 23 (2014), nummer 5

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923. Aviisi is het officiële magazine van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Eindredactie

Marjo Kool
(hoofdredacteur),
aviisi@vnf.nu
Minna Räty (Fins),
aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording

het bestuur

Vormgeving

Daniël Loos,
info@bureaucontrapunt.nl

Drukwerk

Via ASB drukwerk-
begeleiding

Opklage 550

ISSN 1566-8542

Kopij

Kopij voor de volgende Aviisi kan per e-mail voor 1 januari 2015 aan de redactie gezonden worden:
aviisi@vnf.nu.

Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: Word, RTF of ASCII tekst. Beelden in de hoogst beschikbare kwaliteit aanleveren (ca. 2000 pixels of meer).

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen in Aviisi die door derden geschreven zijn, ligt bij de betreffende auteurs. De redactie van Aviisi behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen.

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter

Elina Peltola, voorzitter@vnf.nu

Vice-voorzitter en secretaris

Mikko Lissing, vice-voorzitter@vnf.nu

Penningmeester

Marco Blankestijn, penningmeester@vnf.nu

Bestuurslid PR & Aviisi

Marjo Kool, pr-aviisi@vnf.nu

Erelid

Ambassadeur van Finland, mevr. Liisa Talonpoika

Website VNF www.vnf.nu

Ad Bats (webmaster), webmaster@vnf.nu

Daniël Brouwer (technisch beheer)

Ledenadministratie & secretariaat

Jacques Groenendijk, info@vnf.nu, 06-55802120

Bankrekening vereniging

NL 39 ABNA 0549 2867 05 te Den Haag

Foto voorzijde: Herfst aan de voet van Pallastunturi (foto Daniël Loos).

Hallo allemaal,

Ik was op weg naar Boston, waar ik in het vliegtuig een heel vriendelijke Amerikaanse vrouw ontmoette. Op de een of andere manier hadden we al snel dezelfde golflengte en een gesprekje aangaan was makkelijk. Vijf minuten later, zei de vrouw totaal plotseling, "yksi, kaksi, kolme, ..." om te kijken hoe ik daarop zou reageren. Ik begon te lachen over hoe het waar kan zijn dat op de vlucht van Delta Airlines naar Boston, iemand naast me zit die Fins kan spreken. Ik antwoordde haar natuurlijk, " nelja, viisi, kuusi, ..." en vroeg: "Waar heeft u Fins leren spreken?" Haar grootouders kwamen oorspronkelijk uit de Finse regio Ostrobothnia en Karelië.

We spraken over de Finse wortels, Fins design, het buitenleven en toerisme in Finland. Niet te vergeten de Finse Sisu! Finse Sisu geeft kracht en heeft bijgedragen aan een goede reputatie van het werklevens. Finse Sisu is een basis handelsmerk, en gaat ook over zelf-initiatief. Finse design wordt zeer gewaardeerd in alledaagse producten; design interieur en keuken apparatuur. Degenen die in het buitenland wonen zoeken naar de Finnen om hun ervaringen te delen en om in de Finse taal te spreken. Ik representeer de Vereniging Nederland-Finland en haar activiteiten.

Het is leuk om te denken dat wij als vereniging een mogelijkheid voor de Fin-

Marja Kool

Johtokunnalta

Tervehdys kaikille,

Olin matkalla Bostoniin, kun tapasin lennotkoneessa erään ystävällisen amerikkalaisen naisihmisen. Jotenkin meillä oli heti sama aaltopituus ja jutustelu sujui helposti. Viiden minuutin kuluttua nainen sanoi yht' äkkää "yksi, kaksi, kolme, ..." katsoakseen miten reagoi asiaan. Minua alkoi naurattaa kuinka voinkin olla totta, että matkalla Delta Airlinella Bostoniin minun vieressäni istuu henkilö, joka osaa puhua Suomea. Vastasin hänen tieteenkin "neljä, viisi, kuusi, ..." ja kysyin: "Kuinka sinä osaat puhua Suomea?" Hänen isovanhempansa olivat kotoisin Suomen Pohjanmaalta ja Karjalasta.

Me puhuimme suomalaisista juurista, suomalaisesta designista, minkälaisista on asua maailmalla ja matkailusta Suomeen. Unohtamatta Suomalaisista sisua! Suomalainen sisu antaa voimia Arjen puurtamisessa ja on edesauttanut monia työelämässä saamaan hyvän maineen. Suomalainen Sisu on tavaramerkki perusteellisuudesta, sopeutuvaisuudesta ja oma-aloitteisuudesta. Suomalainen design on korkealle arvostettua arjen tuotteissa; sisustuksessa ja keittiön varustuksessa. Ulkomailla asuessa moni hakeutuu suomalaisien seuraan jakaakseen kokemuksiaan ja saadakseen keskustella suomenkielellä. Minä

nen in het buitenland creëren, om hun dagelijkse leven op te vrolijken en een gelegenheid geven, om Fins te kunnen spreken, maar ook het Finse dichter bij de Nederlanders te kunnen brengen. Deze leuke ontmoetingen geven mij nieuwe energie om met de bezigheden voor de verenigingsleden verder te gaan.

Deze Aviisi is de laatste van dit jaar en nodigt u uit om het laatste evenement van dit jaar bij te wonen in de donker wordende winteravonden: de Onafhankelijkheidsviering 6 december. Het evenement wordt in het Finse Huis gehouden in Rotterdam, in samenwerking met de Ambassade van Finland, de Rotterdamse Zeemanskerk en de Finnish-Dutch Trade Guild. Meer informatie over het feest in dit nummer vindt u op Facebook of op de www.vnf.nu website.

Een warme dank aan alle leden van de Vereniging Nederland-Finland van het af-

4

esittelij Alankomaat-Suomi Yhdistyksen Hollannissa ja toimintaamme.

On hauskaa ajatella, että me ASY:ssä järjestämme juuri ulkomailta asuville suomalaisille sen kohtaamismahdolisuuden mikä piristää heidän arkeaan ja sen tapahtuman missä voi helposti kommunikoida Suomen kielellä, mutta tuo myös suomalaisuuden lähelle hollantilaisia ihmisiä. Tämä mukava tapaaminen piristi minua paljon ja antoi jälleen potkua työstää ASY:n asioita meidän kaikkien eteen.

Tämä Aviisi on vuoden viimeinen ja kutsuu teidät vielä viimeiseen tapahtumaamme tummenevina talvi-iltoina: Itsenäisyyspäivä juhlat 6.12. Tämä tilaisuus järjestetään Rotterdamin Suomi-talossa yhteistyössä Suurlähetystön, Rotterdamin Merimieskirkon ja Suomi-Hollanti kauppakillan kanssa. Enemmän tietoa juhlasta tässä

gelopen jaar namens het bestuur van de vereniging. Ik herinner me met plezier de vele mooie gezamenlijke momenten van het afgelopen jaar, en ik dank iedereen afzonderlijk voor alle inspanningen om de activiteiten van de vereniging waar te maken.

Prettige kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar 2015!

Marjo Kool

numerossa, Facebookissa tai www.vnf.nu internet sivuilla.

Lämmin kiitos jokaiselle jäsenelle menneestä vuodesta Alankomaat-Suomi Yhdistyksen hallituksen/johtokunnan puolesta. Muistelen ilolla monia mukavia yhteisiä hetkiämme vuoden aikana ja kiiän erikseen jokaista vapaaehtoista toimijaa heidän panostuksestaan yhdistyksemme toiminnassa.

Mukavaa Joulun odotusta ja Iloista Utta Vuotta 2015!

Marjo Kool

Agenda

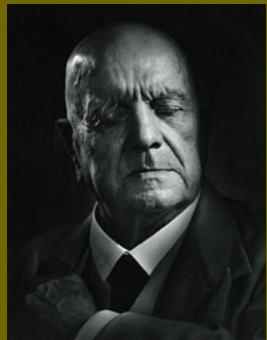
Datum, tijd	Evenement	Locatie, adres
8-11 2014 t/m 1-3 2015	Ariadne Donner & Aino Kajaniemi, Nordic Art, weefkunst van topontwerpers	Karmelklooster, Burg. Wuiteweg 162, Drachten
22-11-2014	VNF Pikku Joulu	Herberg de Mispelhoeof, Oirschotsedijk 9, Eindhoven
19 t/m 23-11-2014	Finse Kerstmarkt	Het Finse Huis, Rotterdam
6-12-2014 16-19 uur	VNF Fins Onafhankelijkheidsfeest	Het Finse Huis, Rotterdam
30-1 2015, 20.15 uur	De mythe van Finland: Kalevi Aho - Sieidi, Sibelius - Lemminkäinen Suite, Rotterdamse Philharmonisch Orkest o.l.v. Pietari Inkinen	De Doelen, Rotterdam
22-2 2015 11.00 uur	o.a. Sibelius - Tweede symfonie, Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Jukka-Pekka Saraste (dirigent)	Het Concertgebouw, Amsterdam
15-3 2015	VNF Algemene Leden Vergadering	Residentie Finse ambassadeur, Den Haag
13-3 + 14-3 2015 20.15 uur	Sibelius - De zwaan van Tuonela, Vioolconcert, Tsjaikovski - Symfonie nr. 5 Residentie Orkest o.l.v. Santtu-Matias Rouvali, Simone Lamsma - viool	Dr. Anton Philipszaal Den Haag
14-3 + 16-3 2015 20.15 uur	o.a. Sibelius - Tweede symfonie Nederlands Philharmonisch Orkest	Het Concertgebouw, Amsterdam
15-3 2015	VNF Algemene Leden Vergadering	Residentie Finse ambassadeur, Den Haag
26-3 2015 20.15 uur	Bach - Johannes Passion, La Petite Bande o.l.v. Sigiswald Kuijken, o.a. Minna Nyberg, sopraan	Het Concertgebouw, Amsterdam

Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de websites bezoeken van de locaties of via een e-mail naar pr-avisi@vnf.nu. Opgeven van deelname aan de activiteiten van de VNF via info@vnf.nu of tel. nr. **06-55802120**.

Lisätietoa saat joko paikan webbisivuilta tai lataamalla mailia alla olevaan email-osoitteeseen pr-avisi@vnf.nu. Osallistumisilmoitukset Alankomaat-Suomi Yhdystyksen tapahtumiin joko mailitse alla olevaan email-osoitteeseen tai puhelimitse käännykkänumeroon info@vnf.nu, **06-55802120**.

Pietari Inkinen (foto Jeff Busby)

Jean Sibelius (foto Yousuf Karsh)

Kalevi Aho (foto Heidi Piiroinen)

In Memoriam Heikki Rantanen

Heikki Rantanen was hoofd van de Rotterdamse Zeemanskerk en zeemansdominee, 1994-1999

Op 26 augustus 2014 is Heikki Rantanen overleden, als gevolg van een ernstige ziekte. Hij werd begraven in Helsinki op 19 september. De plechtigheid werd geleid door een oud-collega, bisschop Kaarlo Kalliala, zeemansdominee in Rotterdam in de jaren 80.

Heikki kwam met zijn gezin naar de zeemanskerk in 1994. Hem wachtte een zware taak. De moederorganisatie in Finland was begonnen met een zeer ingrijpende bezuiniging. In Rotterdam was de situatie kritiek te noemen. Heikki was de juiste persoon op het juiste moment om het tij te

keren. De managerskwaliteiten van Heikki kwamen daarbij goed van pas. Onder zijn leiding werd met toeloze energie gewerkt om de positie van de kerk veilig te stellen. Onder andere werd de Kerstmarkt vergroot om zo geld binnen te halen en de samenwerking met onze Vereniging werd verder uitgebouwd. Onze gemeenschappelijke Midzomerfeesten werden druk bezocht. In deze tijd werd ook begonnen met de gezamenlijke Nieuwjaarsreceptie. Alle activiteiten waren gestoeld op de gedachte dat de kerk meer dan een 'kerk' zou zijn, maar een 'Fins Huis', een

ontmoetingsplaats voor een ieder die Finland een warm hart toedraagt.

In het Jubileumsboek van onze vereniging kunt u meer lezen over Heikki en zijn visie over de rol van een moderne zee-manskerk.

Rune en Margot Frants

(1955 – 2014)

In Memoriam Heikki Rantanen

Heikki Rantanen toimi Rotterdamin merimieskirkon johtajana ja merimiespappina 1994 - 1999.

Heikki Rantanen menehtyi 26 elokuuta 2014 vakavan sairauden murtamana. Hänet on haudattu Helsingissä 19 syyskuuta. Siunausken suoritti hänen entinen collegansa, piispa Kaarlo Kalliala, joka myös toimi Rotterdamin merimieskirkon pastoriina 1980 – luvulla.

Heikki perheineen muutti 1994 merimieskirkkoon. Häntä odotti vaikea tehtävä, sillä kirkon siihen asti saamia avustuksia pienennettiin huomattavasti. Heikin johtajakyky tuli tässä tilanteessa hyvin esille. Hänen johdollaan ja lopputtomalla energiallaan pystyttiin kirkon asema säilyttämään. Esimerkiksi joulutoria laajennettiin tulojen

lisäämiseksi ja yhteistyötä yhdistyksemme kanssa lisättiin. Yhteiset juhannusjuhlamme olivat hyvin suosittuja. Samoihin aikoihin alettiin myös järjestää yhteisiä uuden vuoden vastaanottoja. Ajatuksena oli, että kirkko ei ole vain 'kirkko', vaan 'Suomitalo', jossa kaikki Suomesta kiinnostuneet voivat tavata toisiaan.

Yhdistyksemme juhlakirjassa on myös kirjoitus Heikistä ja hänen ajatuksistaan modernista merimieskirkosta.

*Rune ja Margot Frants
(Käännös: Marjatta Pieterse-Sallakari)*

Uitnodiging

U bent van harte uitgenodigd voor de viering van de 97ste Onafhankelijkheidsdag van Finland zaterdag 6 december 2014 van 16.00-19.00 uur in het Finse Huis van de Finse Zeemanskerk in Rotterdam

We hebben de eer om de Ambassadeur van Finland, Mrs. Liisa Talonpoika te verwelkomen om dit evenement bij te wonen. Naast de traditionele gedeeltes van het programma, kunnen we ook genieten van live muziek van de Finse artieste Katja Maria (www.katjamaria.com). U heeft de gelegenheid om te netwerken en om nieuwe en oude vrienden te ontmoeten terwijl u kunt genieten van smakelijke hapjes en drankjes in het prachtige, pas gerenoveerde Finse Huis.

De kosten voor leden en partners van de deelnemende organisaties bedragen € 22,50 / pp (niet-leden € 34,00 / pp).

Meld u zo vroeg mogelijk aan, in ieder geval voor 27 november 2014 per e-mail aan: info@vnf.nu.

Geef duidelijk aan met hoeveel mensen u komt en of u ook gebruik wilt maken van het overnachtings- of dinerarrangement. Voor vragen kunt u ook bellen met 06-55802120

Na uw registratie ontvangt u een bevestiging en informatie betreffende de betaalingsprocedure.

Wij hopen u te zien op 6 december in Rotterdam!

Vereniging Nederland-Finland, Finnish Dutch Trade Guild, Ambassade van Finland, Finse Zeemanskerk

WELKOM!

Itsenäisyyspäivän vastaanotto

Toivotamme teidät tervetulleksi vietämään kanssamme Suomen 97. Itsenäisyyspäivää Rotterdamin Suomen Merimieskirkolla lauantaina 6. joulukuuta 2014 klo 16.00-19.00.

Meillä on silloin myös kunnia toivottaa Suomen Alankomaiden suurlähettiläs Liisa Talonpoika tervetulleeksi tilaisuuteen. Perinteisen ohjelman lisäksi saamme nauttia suomalaisen taiteilijan, Katja Marian (www.katjamaria.com), esityksestä. Tilaisuudessa on mahdollista verkostoitua ja tavata vanhoja ja uusia ystäviä Merimieskirkon uudistuneissa tiloissa samalla kun tarjolla on maukkaita suupalajoja ja juomia.

Pääsymaksu on yhdistyksen jäsenille ja heidän partnereilleen 22,50 € ja muille 34,00 €.

Ilmoittautumiset mihin tahansa mahdollisimman nopeasti, viimeistään 27. marraskuuta 2014 sähköpostitse osoitteeseen info@vnf.nu. Jos teillä on vielä kysyttävää aihestaa, voitte myös soittaa numeroon 06-55802120. Ilmoittautumisen jälkeen saatte vastauksen, josta käy selville minne maksun voi suorittaa.

Toivottavasti tapaamme siellä!

Alankomaat-Suomi Yhdistys, Suomalais-hollantilainen Kauppakilta, Suomen Suurlähetystö

TERVETULOA!

Diner / Overnachting in Rotterdam

Voor wie de avond in Rotterdam wil voortzetten, hebben we een diner- en/ of overnachtingsarrangement bij het Bilderberg Park Hotel, op loopafstand van het evenement. Parkeergarage is beschikbaar.

1. Overnachtingsarrangement

€ 82,00/pers. (2 pers. kamer)

- Overnachting in 2 persoonskamer
- Diner in Restaurant 70
(Chef's Menu, 3-gangen, excl. drinken)
- Ontbijt

2. Diner

€ 34,50/pers.

Chef's Menu, 3-course, excl. drinks

Website hotel: www.bilderberg.nl/hotels/parkhotel-rotterdam/

U kunt deze arrangementen gelijk met uw aanmelding voor de onafhankelijkheidsreceptie reserveren.

We zorgen voor uw reservering, de betaling voor overnachting en diner dient direct bij het hotel gedaan te worden.

Viering Finse Onafhankelijkheid

Zaterdag 6 december 2014

16.00 - 19.00 uur

Finse Huis

's-Gravendijkwal 62-64

Rotterdam

Programma

16.00 – 16.30

Registratie en ontvangst

Fingerfood en drankjes

17.00 – 17.10

Welkomswoord Finse Zeemanskerk

17.10 – 17.15

Muziek van Katja Maria

17.15 – 17.25

Toespraak van de Ambassadeur van Finland, mevr. Liisa Talonpoika

17.25 – 17.45

Het Finse en Nederlandse volkslied, gepresenteerd door Katja Maria, gevolgd door een kort muziekoptreden

17.45 – 18.45

Netwerken, hapjes en drankjes

18.45 – 19.00

Muziekoptreden Katja Maria

19.00

Einde receptie

19.30 -->

Diner in het Bilderberg Park Hotel

19.00 -->

Finse Huis Café / Bar open voor gasten die hier de avond willen voortzetten.

Winter rond Oulu (foto's Daniël Loos).

Traditionele Finse Kerstmarkt

Woensdag 19 t/m vrijdag 21 november 12:00 - 20:00 uur
Zaterdag 22 t/m zondag 23 november 12:00 - 18:00 uur

In het geheel vernieuwde Finse Huis

Het Finse Huis, De Finse Zeemanskerk in Rotterdam
's-Gravendijkwal 64 3014 EG Rotterdam, tel. 010-436 61 64

Het jubileumboek van de VNF

Een origineel en interessant kerstcadeau

Historische en unieke verhalen van leden van de Vereniging Nederland-Finland in twee talen. Er zijn nog boeken voorradig tegen kostprijs (€ 7,50 binnen Nederland en € 14,00 naar het buitenland incl. verzendkosten).

Geef nu uw bestelling door aan het secretariaat van de VNF: info@vnf.nu

Kleintjes

Ets Onni Mansnerus te koop

Aangeboden een originele ets van Onni Mansnerus, Fins graficus (1906-1980), gedateerd 1956, voorstellende een verstild winterlandschap, potlood gesigneerd, nummer 158/250. Prijs nader overeen te komen. Stuur voor nadere inlichtingen een email naar: m.evanerp@quicknet.nl

Gratis adverteren in Aviisi?

Wilt u iets verkopen of bent u op zoek naar iets dan kunt u als lid geheel gratis (mits niet commercieel) in Aviisi een advertentie plaatsen. Stuur uw advertentie, van maximaal 140 leestekens en spatie, per email naar: aviisi@vnf.nu en wij zorgen ervoor dat uw advertentie in het eerstvolgende nummer wordt geplaatst. Voor commerciële advertenties wordt een kleine vergoeding gevraagd.

Info Mikko Lissing: vice-voorzitter@vnf.nu

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen juhlakirja

Mainio joululahjaidea

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen historiallisia ja unikkeja tarinoita kaksikielisesti. Kirjoja on vielä saatavilla Hollannissa hintaan 7,50 €, Hollannin ulkopuolelle 14,00 €. Hinta sisältää lähetykulut.

Tilaukset sihteeritämme osoitteesta
info@vnf.nu

Äkäslompolo

Een vakantie voorbereiden begint normaal gesproken vroeg. In juli begon die voor mij, het was +33 graden en ik was op internet aan het shoppen voor snowboots. Ik dacht nog, nu zijn ze goedkoop! Ik zag al snel snowboots die tot -32 graden konden gaan. Ik weet nog dat ik hardop zei: "Als het -32 graden is ga ik niet naar buiten!"

14

Äkäslompolo

Loman suunnittelu alkaa tavallisesti jo varhain. Minulla se alkoi heinäkuussa, oli + 33 astetta, ja shoppailin verkossa lumisaappaita etsien. Mietin, vielä, että nyt ne ovat halpoja. Jo pian löysin lumisaappaat, jotka kestivät – 32 asteen pakkasen. Muis-

6 maanden later was het dan zover; "We gaan naar Äkäslompolo in Fins Lapland!" Tot twee weken voor vertrek was het nog onzeker of er wel sneeuw zou liggen... Bij aankomst in Kittilä zagen we het al snel... SNEEUW!

De eerste dag was vooral erg wennen. Wennen? Ja wennen aan de ontzettende kou. We konden amper 10 minuten buiten zijn voor we weer kouleumend naar binnen gingen, want het was echt HEEL koud. We moeten niet vergeten dat wij hier in Nederland de zachtste winter ooit hebben gehad, dus alles was koud op dat moment. Pas toen we echt maximaal gekleed waren konden we de eerste dag maar 30 minuten buiten zijn. De temperatuur was -28 graden...

De eerste dag was ook voornamelijk wennen aan de taal die echt in geen velden of wegen op het Nederlands of Engels of welke andere taal dan ook leek.

tin vielä sanoneeni: "- 32 asteen pakkasesa en mene ulos."

Kuusi kuukautta myöhemmin oltiin sitten niin pitkällä."Matkustamme Suomen Lappiin Äkäslompoloon." Kaksi viikkoa ennen lähtöä oli vielä epävarmuutta lumen tulosta...Kittilään saapuesamme näimme heti...LUNTA !

Ensimmäinen päivä meni totutellen. Totutellen? Kyllä vaan, kamalaan kylmyyteen. Olimme kymmenen minuuttia ulkona, ja kylmän kourissa palasimme sisälle, sillä oli TOSI kylmää.. .Meidän ei pitänyt unohdattaa, että Alankomaissa meillä oli leudoin talvi, mikä koskaan oli ollut, siis kaikki oli kylmää tuolloin. Vasta pukeuduttaemme mitä lämpimimmin kyvenimme olemaan ulkona kolmekymmentä minuuttia... Lämpötila oli – 28 astetta...

Ensimmäisenä päivänä totuttauduim-

me myös kieleen, joka ei millään tavalla muistuttanut englantia tai hollantia, eikä mitään muutakaan kieltää.

Saavuttuamme mökkiiimme "cucasrakkaan" haimme lumikengät sekä hiihtovälineet, sillä ne kuuluivat hintaan. Tuona iltana meidät oli kutsuttu matkatoimiston järjestämälle nuotiolle; Istuimme poron-taljoilla lämmön marjajuoma kädessä ja nautimme suomalaisten satujen kertomisesta. Toivoimme näkevämme vilauksen revontulista. Kahden tunnin päästä olimme taas mökissämme. Täysi ohjelma edessäpäin olimme asettuneet tv:n ääreen nauttimaan rennosta illasta. Toinen meistä sai hienon aatteen mennä ulos katsoamaan, josko revontulia olisi.... "KYLLÄ on revontulia, näen ne nyt tästä..." Me pu-keuduimme suin pän vaatekerroksiin, ja siitä sitten ulos hakemaan parasta näkö-alapaikkaa.

Rauhallisesti aloitellen ja varovasti kylmyyteen totutellen päätimme ensimmäisenä päivänä lähteä lumikenkävelylle. Ennenkuin aloitimme kävelyreitin teimme kierroksen järven jäällä. "Vaarallinen Jää"-varoituksesta huolimatta uskaltau-dimme, tarkoitan vain: lämpötila vuoro-kausikaupalla -36 yöllä, -25 päivällä, ei kai mitään voisi sattua.

Lumikenkämatka alkoi Äkäslompolon pikkukirkon takaa havumetsän halki vuorenhuipulle jatkuen. Oli kova homma saada "tennismailat" oikealla tavalla jal-kineiden alle, mutta kerran onnistuttua ne pysyivät kunnolla. Onneksi pysyivät, sillä voi, voi, e ttä oli kylmää... Etuna oli, että siinä tuli lämmön. Valitettavasti olin aamulla syönyt liian kevyesti, ja väsyin nopeasti sekä halusin SOKERIA! "Kun olet ylhällä niin saat M&M:iä" lupasi ystäväni, ja minä kiipesin viivana ylös... Voi että oli

Eenmaal bij ons huisje ‘cucasrakka’ gingen we de sneeuwschoenen en ‘t langlaufgerei halen, want dat zat allemaal bij de prijs inbegrepen. Die avond waren we nog uitgenodigd voor een kampvuur bij de reisorganisatie. Zittend op een rendiervel en een warm bessensapje in de hand zaten we te genieten van Finse sages. Hopende op een glimp van het noorderlicht. Na 2 uur waren we terug bij het huisje. Met een vol programma voor de boeg hadden we ons voor de tv geïnstalleerd om van een relaxte avond te genieten. Eén van ons kreeg het lumineuze idee om nog even buiten te gaan kijken of er toevallig noorderlicht was... “JA! Er is noorderlicht ik zie het vanaf hier...” Dus wij als een gek alle lagen kleding weer aan en hop op jacht naar een plek voor het beste zicht.

Om rustig aan te beginnen en voorzichtig te wennen aan de kou besloten we de eerste dag te gaan sneeuwschoenenlopen.

kaunista ylhällä... ja makeaa, sillä luvatut M&M:t maistuvat. Paikalliset puut muisuttivat hirviötä, jotka halusivat vangita meidät. Vietimme ylhällä monta kodakhetkeä kunnes rupesimme laskeutumaan tunturilta.

Tunturilta laskeutuminen sujui nopeammin... Laaksoon tultuamme “sukelsimme” paikalliseen kapakkaan lämmitlemään. Kippis!

Alvorens we de route zouden wandelen hebben we eerst een rondje gelopen over het meer. Ondanks de waarschuwing “gevaarlijk ijs” hebben we het erop gewaagd, ik bedoel maar: met al dagen temperaturen van -36’s nachts en -25 overdag, zal er toch weinig kunnen gebeuren...

De sneeuwschoenentocht begon net achter het kerkje van Äkäslompolo en vervolgde zijn weg door het dennenbos richting de top van een berg. Het was een heel gepiel om de ‘tennisrackets’ op de juiste manier onder de schoenen te krijgen, maar eenmaal aan zaten ze prima. Gelukkig ook maar, want ai ai ai wat was het toch koud. Het grote voordeel was dat je het er warm van kreeg. Helaas had ik die ochtend veel te licht gegeten en was ik snel moe en had ik zin in SUIKER! “Als je boven bent krijg je M&M’s” zei mijn vriend. En ik liep als een kievit naar boven... Wat was het mooi boven... en lekker, want ja ja de beloofde M&M’s gingen er goed in.

Seuraavana ohjelman oli moottorikelkkamatka. Miehet pääsivät eteen, ja me naiset taakse. Meidän oli huolehdittava kauniista valokuvista ja kunnolla nautittava kauniista näkymistä. Nautinto loppui lyhyeen. Valokuvakamera jäättyi, ja käteni sekä jalkani olivat jääkimpaleita. Matka meni laakson halki Yläksen huippu määäränään. Ympäristö oli kaunista. Paksumi lumikerros peitti kaiken alleen: Talven Ihmemaa kiireestä kantapäähän. Tunturin juurella paistoi aurinko hieman horisontin yläpuolella ja loi henkeäsalpaavia näkyimiä. Sen jälkeen alkoi tunturille kiipeily kahvin ja donitsin äärelle. Moottorikelkkä ei toiminut siten, kuin olisimme halunneet (moottorikelkat aina hankalia). Olimme opetelleet käyttämään vartaloamme mutkan kohdalla, siis oikealle ohjatessa ja vasemmalle mentäessä mietimme ensin: ”Huh? Mitä nyt?” O.K. mietitään hieman... oikealle ohjatessa taivutetaan kehoa oike-

De bomen die er stonden leken op monters die ons wilden pakken... We hebben flink wat kodak-momenten benut daarboven, alvorens we weer de berg af gingen. De berg af lopen ging een stuk sneller. Eenmaal in het dal doken we de lokale kroeg in om ons op gepaste manier op te warmen. Proost!

Het volgende op het programma was een sneeuwscootertocht. De mannen mochten voorop en wij, de vrouwen, achterop. Wij moest voor mooie kiekjes zorgen en lekker kunnen genieten van het mooie uitzicht. Dat genieten was van korte duur. De fotocamera hield ermee op door de kou en mijn handen en voeten leken net ijsklompjes. De route ging door het dal met als eindbestemming de top van de Yllas. De omgeving was er mooi. Er lag een dikke laag sneeuw op álles: kortom winterwonderland op en top. Bij de voet van de berg kwam de zon net boven de

alle... JOOOO hienosti onnistui... Tunturin rinteellä puhalsi jäätävä viima, mutta sitten ylhäälliä... WAUW, kuinka upeaa. Saattoi nähdä laajan maiseman sekä siellä tällä hajallaan kökötäväät talot. Nautittuamme kahvit ja donitsit sekä ruumiinjäsenien sulamisen jälkeen palasimme lähtöpaikalle.

Minäkin yrityin hiihtää. Se oli toinen kerta "pitkillä rimoilla", ja ensimmäisellä kerralla (ei ollut menestyksellinen), joka on vielä jäänyt verkkokalvolleni, aloitin terveellisen vastenmielisenä. Matkatovereillani oli kokemuista mäenlaskussa ja murtomaahiihdossa. He aikoivat opettaa minulle "muutamia" taitoja. Mökkimme lähellä oli hyvin valaistuja latuja. Onnistuinkin hyvin tasaisilla laduilla, mutta vähitellen menttiin tunturin rinnettä ylös enkä toisiaan osannut. Ystäväni näytti, miten pärjäisin, mutta kalanruototyyli ei toisiaankaan onnistunut. Ei sitten muuta kuin sivuittain

horizon te staan en dit leverde adembenevende plaatjes op. Daarna begon de klim bergopwaarts naar de warme koffie en donut. De scooter deed natuurlijk niet wat wij graag wilden (die sneeuwscooters ook altijd...). We hadden geleerd om het lichaam te gebruiken als we een bocht wilden maken, dus toen we rechts stuurden en naar links gingen dachten we in eerste instantie: "Huh? En nu?" Oké even

rinnettä ylös, se meni hitaasti, mutta onnistui kylläkin. Se minulle riittiin ilta-päiväksi / illaksi. Oma kompuointini sai minut huonolle tuulelle... Hikoilin kuol-lakseni, ja ulkona oli -34 astetta (kulje siinä sitten lumisaappaissa, jotka kestävät -32 astetta).

Tuona iltana ei ollut onnekki revontulia (luullakseni).

Koiravaljakkosafarille meidät haki matkatoimisto, joka oli joka retken kohdalla täsmälleen ajoissa. Koirafarmi oli n. puolen tunnin ajomatkan päässä meiltä. Jo saapuessamme kuulimme koirien hau-kunnan. Ne olivat tosi ihania. "Joukkueen" johtaja totesi koirien olevan valmiita matkantekoon ja sen huomasimmekin. Jokainen pari sai viiden koiran vetämän kelkan, ja sitä pitä sitten vuorotellen ohjata. Kuultuamme kuinka pitä ohjata aloitimme puolitoista tuntia kestävän matkan.

goed nadenken... Naar rechts sturen en naar rechts hellen met het lichaam.... JAAAHAA geweldig het werkt. Er stond een ijskoude wind tegen de helling, maar eenmaal boven... WAUW wat mooi. Je kon wijds kijken over het landschap en de huisjes die zo her en der stonden. Na de koffie, de donut en het ontdooien van verschillende ledematen gingen we terug naar het beginpunt.

Ook heb ik geprobeerd te langlaufen. Het was mijn tweede keer op de lange latten en met de eerste keer (en dat was echt geen succes) nog op mijn netvlies gebrand ging ik met frisse tegenzin mee. Mijn reisgenoten hadden of ervaring met skiën of met langlaufen. Zij zouden mij 'wel even' de technieken bijbrengen. Er waren goed aangelegde verlichte loipes, dicht bij ons huisje. Het was ook goed te doen – op de loipes zonder heuveltjes, maar al gauw ging het 'berg'opwaarts en

dát kon ik echt niet. Mijn vriend deed mij voor hoe ik deze heuvel de baas kon, maar de visgraat-style lukte écht niet. Dan maar zijaarts de heuvel omhoog. Dat ging langzaam, maar ja, het lukte wel ;-) Toch hield ik het voor die middag/avond voor gezien door mijn gestuntel was ik erg chagrijnig geworden. Ik zweette me kapot en buiten was het inmiddels -34 graden! (Daar ga je dan met je snowboots tot -32 graden...)

Die avond was er – gelukkig – geen noorderlicht (denk ik).

Voor de huskysafari werden we opgehaald door de organisator, en deze was bij elke excursie stipt op tijd. De husky farm lag ongeveer een halfuurtje rijden bij ons vandaan. Bij aankomst kon je het geblaf van de honden al horen. Wat een schatjes waren het. De 'roedelleider' zei dat ze er zin in hadden en dat was inderdaad duidelijk te zien.

Ystäväälläni ja minulla oli näköjään nopeat koirat, sillä jouduimme hidastamaan, muuten koirat olisivat juosseet edelläkävijän kumoon. Oli hauskaa seurata kuinka koirat juostessaan söivät lunta ja tekivät tarpeensa. Vähemmän hauskaa oli se, että takana tuleva koira puolestaan sōi koirankakan.

Liuimme metsän halki ylitse pienten kumpujen ja näköjään vedenkin yli. "Joukkueen" johtaja piti väillä tuaon tutkiakseen, ettei meillä "turisteilla" ollut paleltuneita ruumiinjäseniä. Matkan jälkeen meitä odotti lämmittetty mökki ja tottahan toki: lämmin marjamehu, ja me saimme paisata suomalaista makkaraa kepin päässä nuotiolla. "Joukkueen" johtaja kertoi vielä koirista ja niiden kouluttamisesta. Hän kertoi myös nyt olevan niin kylmää, että tavalliset suomalaisetkin pysyvät sisällä tv:n ääressä, ja että ainoastaan turistit ovat ulkosalla.

Minulla oli nyt rakkoa (LUMISAAPPAAT) ja olin ne nopeasti peittänyt laastareilla. Valitettavasti en ollut kunnolla laastaroinut. Mutta hyvä niinkin. Samana iltapäivänä teimme kävelyretken järvelle ja jokea pitkin. Kuljimme kauniissa vielä koskemattomassa lumen peittämässä luonnossa. Muut ihmiset hiihtivät, ja näin

Ieder koppel kreeg een slede met 5 honden en deze moesten we om de beurt besturen. Na een instructie hoe het precies werkte gingen we een tocht maken van ongeveer 1,5 uur. Mijn vriend en ik hadden blijkbaar snelle honden want we moesten ze telkens inhouden anders renden ze de voorganger omver (écht). Het was erg grappig om te zien hoe de honden sneeuw aten tussen het rennen door en ook hun behoeftes deden. Minder grappig was dat de hond die er achter liep die drol dan weer op at (!!).

We gleden door het bos, over kleine heuveltjes en blijkbaar over water. De 'roedelleider' hield soms pauze om te kijken of wij 'de toeristen' geen bevoren lichaamsdelen hadden.

Na de rit wachtte een verwarmde hut op ons met jawel: warm bessensap en we mochten Finse worst opwarmen aan een stok in het kampvuur. De 'roedelleider' vertelde nog wat verhalen over de hon-

silloinsen, mitä ystäväni ei kyennyt se-littämään – kuinka pitää hiihtää tunturia ylös. Ahaa, että noin sitä pitää...kyllä minäkin osaan!

Kotiin palattuani rakot oliva tosi kipeät. Poistin laastarit. "Emme mene kuitenkaan enää ulos tänä iltana... Huomenna voin panna uudet laastarit."

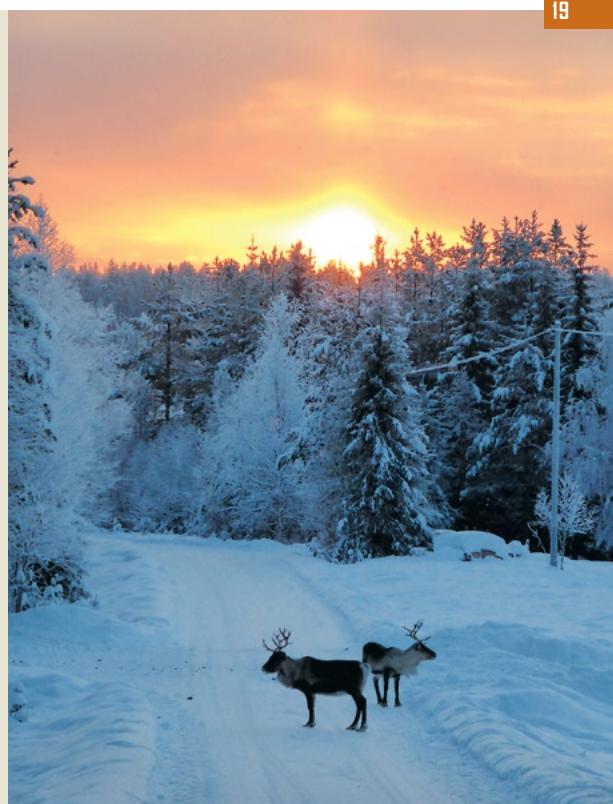
Kello on 22.00. KYLLÄ, KYLLÄ....Revontulet. Pirskatti, voi, voi... Työnnän itseni monikeroksiseen vaatekertaan ja lumisappaissiin, ilman laastareita. Apua! Halusimme mielellään koreita kuvia ja siis kävelimme järvelle – minä onnuin. Tuona iltana meitä hemmoteltiin revontulilla.

Saamit

Odotellessamme bussia, joka vie meidät Saamiperheen luokse, jolla on porotila, sää tuntui huomattavasti lämpimämältä kuin muina päivinä. Matkanjohtaja

den en hun trainingen. Maar ook vertelde hij dat het nu zo koud was dat zelfs de echte Finnen thuis bleven achter de televisie en dat er alleen maar toeristen zich buiten begaven.

Ik had inmiddels blaren opgelopen (SNOWBOOTS!!) en had ze even snel verbonden met blarenpleisters. Helaas plakte ik ze net niet goed genoeg. Maar ja, iets is beter dan niets. Die middag maakten we nog een wandeling over een meer en langs de rivier. We liepen door mooie, nog niet belopen stukken natuur bedekt met sneeuw. Er werd door andere mensen gelanglaufen en ik zag toen -wat mijn vriend niet kon uitleggen- hoe je een berg op moet langlaufen. Aha zo moet dat... maar dat kan ik ook! Eenmaal thuis had ik echt pijn aan mijn blaren en had de pleisters ervan afgehaald. "We gaan toch niet meer weg vanavond... Morgen kun je er dan verse pleisters opdoen..."

22:00 uur op de klok... JAAA NOORDELICHT. Potverrrr, ai ai. Ik hees me opnieuw in al mijn lagen kleding en ja... de snowboots zónder blarenpleisters (AU!!). We wilden graag mooie plaatjes hebben dus we liepen naar het meer -voor mij was het overigens meer stompelen-. Die avond werden we verwend qua noorderlicht.

Sami

Al wachtende op de bus naar de Sami-familie die een rendier-farm runde voelde het beduidend warmer aan dan alle andere dagen. De reisleider waarschuwde ons om ons vooral warm aan te kleden, het is tenslotte nog steeds -20 graden. Zo snel wen je dus aan kou.

Eenmaal gearriveerd stond het echtpaar en tientallen rendieren ons al op te wachten. De rendieren waren niet zozeer geïnteresseerd in ons, maar wel in het eten dat wij mochten voeren aan de dieren die er los rondliepen. De dieren waren

kehoitti meitä pukeutumaan lämpimästi, sillä oli vielä -20 astetta. Siis näin nopeasti totutaan kylmään.

Saavuttuamme meitä jo odottivat paris-kunta ja kymmenet porot. Porot eivät olleet mitenkään kiinnostuneita meistä, kyläkin rehusta, mitä saimme antaa irallaan likkuville eläimille. Ne olivat aika kesyjä ja saatoimme ruokkia niitä kädestä. Olivat komeita eläimiä ja nälkäisiä. Saivat erilaisista ravintoa. Ensin lehdellisiä oksia, sitten muroja ja lopuksi jonkinlaista jääkääriä. Jääkääri taisi olla herkullista, koska se syötiin ihan viimeiseen muruseen.

Kaikki oli hienosti hoidettu. Perheen talossa saimme aterian, saimme tutustua talon jo ennestään kiireisen emännän tekemään taiteeseen. Teimme myös retken poron reessä. Yksi poro veti meitä, näytti vahvalta, isot sarvet päässään. Minun kävi kuitenkin sääli, sillä sen oli vedettävä 250 kiloa (kaksi aikuista ,yksi ohjaaja ja reki).

redelijk tam en je kon eten geven uit je hand! Prachtige beesten zijn het en heel hongerig. Ze kregen verschillende gingen voedsel. Eerst takken met blaadjes, dan brokjes en als laatste een soort mos. Die mos was blijkbaar het lekkerste, want dat werd echt tot het laatste beetje opgegeten.

Het was goed verzorgd. We kregen er eten in het familiehuis en mochten de kunst bekijken die de toch al zo drukke vrouw des huizes maakte. Ook maakten we een tour met de rendierslede. Eén rendier die ons moest trekken, hij zag er wel stoer uit met een groots gewei op zijn kop. Toch vond ik hem wel zielig, want het is toch al gauw een kleine 250 kilo die zo'n beestje moet trekken (2 volwassenen, 1 begeleider en de slede). Nu hoefden we zelf niet mee te rennen en mochten mijn vriendje en ik romantisch naast elkaar zitten onder de wollen deken. We hadden natuurlijk ook al de huskysafari gedaan, maar deze

Nyt ei meidän tarvinnut juosta vierellä, vaan saatoimme istua romanttisesti yhdes-sä villapeitteen alla. Olimme jo käynet koirasafarin, mutta tämä ajomatka ei yhtään muistuttanut sitä. Rehellisesti sanoen tämä oli moninkertaisesti hauskempia. Voi kuinka vahvoja eläimiä nuo olivatkaan. Juuri kun luulit jo kaiken kokeneen, niin reen ajaja läimäytti vielä kerran "Rudolfia" takamuk-sille ja HOP, poro ravasi. Minun pitäti nauraata, se näytti niin kömpelöltä, mutta se oli tosi FANTASTISTA!

Tuona iltana päätimme lämmittää saunaan. Sisällä oli 90 astetta nollan yläpuolella, ulkona -30.

Olimme myös varanneet yöpymisen jää-hotelissa. Koska meidät haettaisiin klo 18.00, oli aikaa muuhun: hiihtämiseen. Olin luonnollisesti jo nähty, miten pitä, ja nyt haluan näyttää. Onnistuin. Käväsimme ladun ulkopuolellakin.

rit leek daar totaal niet op. Eerlijk gezegd was dit vele malen leuker! Wat een krachtige beesten zijn dat. Vooral als je denkt dat je alles gehad hebt gaf de selderijder een extra tik op de billen van 'Rudolf' en HOP rendiertje in galop. Ik moest zo hard lachen, want het zag er een beetje lomp uit, maar echt FANTASTISCH!

Die avond besloten we de sauna maar eens aan te zetten. Binnen 90 graden boven nul buiten min 30 graden.

Ook hadden we een overnachting geboekt voor het ijshotel. Omdat we dan pas om 18:00 uur opgehaald werden, hadden we nog tijd voor wat anders: we gingen langlaufen. Ik had natuurlijk gezien hoe het moest en nu zou ik het wel even laten zien. Het lukte! We zijn zelfs 'off piste' geweest...

's Avonds werden we opgehaald bij het huisje voor de nacht in het ijshotel, span-

Illalla meidät haettiin mökistämme yhden yön yöpymiseen jäähotellissa, jänittävää. Aterioisimme jäärvintolassa ja nukkuisimme makuupusseissa iglossa.

Saavuttuamme meille esiteltiin ensiksi koko hotelli. Emäntä kertoi innostuneeseen sen perustamisesta, aukioloajoista, seinien paksuudesta jne. Hänellä oli vastaus joka kysymykseen. Hassu juttu, että palosammuttajat olivat hotellin jäisellä puolella. Luulen heidän pelkäävän kuumia öitä!

Hän mainitsi myös, että hotelliuhoneita sai katselle klo 22.00 asti. Joka huoneella oli oma teemansa siihen kuuluvine jääseinäveistoksineen. Siellä oli myös aito jääkappeli häitä varten sekä liikeyritysten juhliin varattava suuri sali.

Kiertokäynnin jälkeen istumme porontaljalla täysin varustuksin (myssy, kahdet käsineparit, termoalusvaatteet, hiihtotamineet sekä lumisaappat) ja nautimme jäärvintolan kolmen-lajin ateriasta.

nend. We zouden eten in het ijsrestaurant en slapen in een slaapzak in een iglo.

Bij binnenkomst kregen we eerst een rondleiding door het hotel. De hostess vertelde enthousiast over het ontstaan van het ijshotel, in welke periode het hotel open was, hoe dik de muren zijn enz. Ze had antwoord op elke vraag. De grap was dat er zelfs brandblussers stonden in het ijsgedeelte van het hotel. Ik denk dat ze bang waren voor een hete nacht! Ook vertelde ze dat je in elke kamer van het hotel mocht rondneuzen tot 22.00 uur. Iedere kamer (of iglo) had een eigen thema met een passende ijssculptuur op de muur. Ook was er een heuse kapel voor trouwerijen en een feestzaal voor bedrijfsfeesten!

Na de rondleiding zaten we op een rendiervel en in vol ornaat (muts, twee paar handschoenen, thermo-ondergoed, skikleding en de snowboots) van een driegangenmenu in het ijsrestaurant te genieten. De

21

Seinät olivat runsaasti koristeltu erilaisilla jääveistoksilla. Minulla ei ole koskaan aikaisemmin ollut ravintolassa näin kylmä, enkä totta puhuen ole koskaan syönyt niin herkullisesti kuin nyt. Lohi oli erinomaista.

muren waren rijkelijk versierd met allerlei ijssculpturen. Ik heb het echt nog nooit zo koud in een restaurant gehad, maar eerlijk gezegd heb ik ook nog nooit zo lekker gegeten. De zalm was uitmuntend!

We hebben onze ogen uitgekeken op elke kamer. Het ene sculptuur was nog mooier dan het ander... De 'kamer' waar wij in sliepen had het thema Egypte. Dus ik kan

zeggen dat ik in een mummieslaapzak bij de Farao heb geslapen.

Ondanks dat het buiten de ijsmuur van 1 meter dik -34 graden was en in het hotel constant -5 graden heb ik lekker warm geslapen in de slaapzak. Om 7.00 uur werden we gewekt door de hostess met warm bessensap en een vriendelijke lach. Wat een ervaring was het! Na een gevarieerd ontbijt werden we weer teruggebracht naar ons huisje.

Op onze laatste dag in de sneeuw hadden we nog tijd om voor souvenirs te shoppen. De volgende dag vlogen we weer terug naar ons koude kikkerlandje dat toch warm bleek te zijn hahaha. Wat een geweldige vakantie en wat een prachtig land!

Yvonne Tielen

Foto's: Judith van de Port/Yvonne Tielen

Ihmettiimme jokaista huonetta. Veistokset olivat toinen toistaan kauniimpia.... meidän "makuuhuoneemme" teema oli Egypti. Voinkin kertoa, että olen nukkunut

muumiomakuupussissa faraon lähellä. Huolimatta siitä, että metrin paksuisen seinän ulkopuolella oli -34 astetta ja hotellissa jatkuvasti - 5, niin nukkun makuupussissani ihanan lämpimästi. Kello seitsemältä emäntä herätti meidät ystäväällisesti nauraan ja lämmintä marjamhuea tarjoilien. Voi, mikä kokemus tuo olikaan! Monipuolisen aamiaisen jälkeen meidät kuljetettiin taas omalle mökilemme.

Viimeisenä lomapäivänä oli meillä vielä aikaa matkamuisto-ostoksille. Seuraavana päivänä lensimme takaisin kylmään "sammakkomaahamme", missä olikin lämmintä. HahHaha.

Yvonne Tielen

Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen

De Vereniging Nederland-Finland zoekt voor 2015 en volgende jaren: nieuwe bestuursleden (v/m)

Het bestuur en de leden van de Vereniging Nederland-Finland zijn op zoek naar goede bestuursleden: vrijwilligers met een hart voor de vereniging die ook enige tijd willen en kunnen vrijmaken om de vereniging draaiende te houden. Op dit moment bestaat ons bestuur uit vier leden.

In overleg kunnen we bespreken naar welke werkzaamheden uw voorkeur uitgaat. Te denken valt aan werkzaamheden als verantwoordelijke rondom redactie van het blad Aviisi en het organiseren van activiteiten voor onze leden.

De geschikte kandidaat kan:

- Gemiddeld vier uur per week vrijmaken voor de VNF en op basis van een werkplan zelfstandig zijn werkzaamheden m.n. thuis uitvoeren.
- Omgaan met een computer i.v.m. interne e-mail berichten.
- Vijf keer per jaar de bestuursvergaderingen bijwonen die 's avonds bij een van de bestuursleden thuis plaatsvinden. Een rijbewijs is dus gewenst.
- Als bestuurslid acte de presence geven op de te organiseren activiteiten (maximaal vier per jaar).

Dus: Hebt u passie voor Finland en ook zin om hier concreet iets mee te doen, kom dan ons bestuur versterken. Voor meer informatie of om uw interesse kenbaar te maken, kunt u contact opnemen met vicevoorzitter Mikko Lissing, *vice-voorzitter@vnf.nu*.

Op onze website www.vnf.nu is meer informatie over onze vereniging te vinden.

Alankomaat-Suomi Yhdistys etsii vuodelle 2014 ja tuleville vuosille uusia johtokunnan jäseniä

Alankomaat-Suomi Yhdistyksenjohtokunta ja jäsenet etsivät johtokunnan jäseniä: vapaaehtoisia, joille yhdistys on lähellä sydäntä ja jotka haluavat ja voivat käyttää jonkin verran omaa aikaansa yhdistyksen toiminnan ylläpitämiseksi. Tällä hetkellä johtokunnassamme on neljä jäsentä.

Voimme sunnitella kanssanne mitä tehtäviä haluaisitte mieluimmin ottaa hoidettavaksenne. Tarjolla on mm. Aviisi lehden toimituksen tehtäviä ja erilaisten tapahtumien järjestelyä jäsenillemme.

Sopiva ehdokas:

- käyttää keskimäärin 4 tuntia viikossa yhdistyksen hyväksi toimien itsenäisesti työsunnitelman mukaan
- kommunikoi sähköpostitse yhdistyksen johtokunnan ja jäsenien kanssa
- osallistuu viisi kertaa vuodessa johtokunnan kokoukseen, joka järjestetään iltaisin jonkin johtokunnan jäsenen kotona. Ajokortti on siis tarpeellinen.
- on läsnä järjestettävissä tapahtumissa johtokunnan jäsenenä (korkeintaan neljä kertaa vuodessa)

Siis jos rinnassasi sykkii suomenmielinen sydän ja haluat tehdä jotain konkreettista, tule vahvistamaan yhdistyksemme johtokuntaa. Lisätietoja saa tiedustella mailitse varapuheenjohtajalta Mikko Lissingiltä *vice-voorzitter@vnf.nu*.

Meidät löytää websivulta www.vnf.nu, Facebook <https://www.facebook.com/NederlandFinland> ja LinkedIn https://www.linkedin.com/company/vereniging-nederland-finland?trk=company_logo

Carel
van
Bruggen

24

Kolumni

Een dikke pad

Bij ons zomerhuisje woont een pad. Een grote, dikke pad. Een aantal jaren geleden woonde hij in een holte aan de voet van de grote berk die vlak bij ons huisje staat. Toen onze hond hem in de gaten kreeg was het afgelopen met de rust van de pad. Zij - onze hond - probeerde contact te maken en dat gaat niet altijd even zachtzinnig. Na een paar dagen gaf de pad zijn schuilplaats op en verdween. Dit jaar dook het beest onverwacht weer op. Wij denken dat het dezelfde is. Hij ziet er net zo uit.

Zijn uiterlijk heeft ie overigens niet mee. Hij is bolrond, donkergris van kleur, gerimpeld, zit vol pukkels en beweegt zich onhandig en moeizaam door de bosbesenstruiken.

Wij denken dat hij onder het getimmerde plateau woonte dat onze voorgangers

ooit gemaakt hebben. Dat plateau diende meer dan vijfentwintig jaar geleden als vloer voor een tentsauna die mijn zwager daar in de zomer opzette. Wij hebben die tentsauna nooit gebruikt. Soms sliepen kinderen of kleinkinderen in een tentje op het houten plateau dat langzaam maar zeker steeds slechter werd. Dit voorjaar heb ik het gesloopt en op dezelfde plek hebben we deze zomer een blokhutje gebouwd dat dienst moet gaan doen als sauna. En wie scharrelde daar rond? Die grote pad dus. En wie had hem meteen in het vizier? Onze hond. En die wilde natuurlijk weer kennis maken en zo begon het hele gedoe weer van voren af aan: een ongelukkig kijkende pad, een blaffende hond en toekijkende volwassenen die eigenlijk niet zo goed wisten wat zij met de situatie aan moesten. Maar gelukkig

Kesämökillämme asustaa rupikonna. Suuri ja lihava. Pari vuotta sitten se asui kolossa mökin vieressä kasvavan suuren koivun juureissa. Kun koiramme huomasi sen oli rupikonnan rauha päättynyt. Koiramme yritti tehdä sen kanssa tuttavuutta, eikä aina niin helläkäisesti. Muutaman päivän päästä konna luopui piilopaikastaan ja häipyi.

Tänä kesänä tuo otus taas yllättäen ilmestyi. Me uskomme, että se on se sama. Se ainakin näyttää ihan samalta. Ulkonäöllään se ei muuten voi mitenkään komeilla. Se on pyöreä kuin pallo, tumman harmaa väristään, vähän ryppyninen, täynnä näppyjä ja se liikkuu kömpelösti mustikanvarpujen välissä.

Luulemme, että se asusti puisen lavan

alla, jonka edeltäjämme oli mökillä rakennut. Lava palveli vielä yli 25 vuotta sitten lattiana telttasaunalle, jonka lankoni aina pystytti sille kesäksi. Me emme koskaan käyttäneet sitä telttasaunaa. Joskus lapset tai lapsenlapset ovat nukkuneet lavan päälle pystytetyssä teltassaan. Lava oli jo vuosien myötä haristunut ja huonontunut, ja kevätkesällä purin sen lopullisesti. Sen paikalle olemme tänä kesänä rakentaneet hirsimökin, josta tulee uusi

sauna. Ja kukas siellä kuljeskeli ympäriinsä? Se suuri rupikonna siis. Ja kukas taas sai siitä vihiä? Pieni koiramme. Se halusi tietysti taas tehdä paremmin tuttavuutta, ja niin alkoi se sama sirkus alusta: onnettomalta näyttävä konna, haukkuva terrieri ja vierestä seuraavat aikuiset, jotka eivät oikein tienneet, mitä tässä tilanteessa pitäisi tehdä. Onneksi meillä oli paikalla

pojantytär, oikea luonnonystävä. Hän on vasta 9-vuotias, juoksee kirkuen pakoon ampiaisia, mutta tuollainen rupikonna ei hänestä ole lainkaan pelottava. Hän otti sen siitä vain nätisti käsiinsä, ja vei sen turvalliseen, rupikonnalle sopivan paikkaan. Kaiken huipuksi, hän haki laiturin viereltä lumpeenlehden päältä pieniä hyönteisiä ja ruokki niillä pelästynytä konnaa. Tytön

hadden wij een kleindochter op bezoek, een echte dierenvriend. Zij is pas negen jaar en gillend bang voor wespen, maar zo'n pad vindt zij niet eng. Die pakt zij gewoon netjes op en brengt zij in veiligheid op een voor de pad geschikt plekje. Sterker nog. Zij haalt van een plompenblad in het meer kleine insecten en voert die aan de geschrokken pad. Alleen moet zij wel oppassen dat onze hond - misschien zou ik het over 'ons hondje' moeten hebben - die nieuwe verblijfplaats van de pad niet ontdekt want dan begint het allemaal weer van vooraf aan.

Overigens verscheen de pad een paar dagen later opnieuw bij wat nu onze bouwplaats was geworden. Ik zag hoe hij onder ons nieuwe sauna huisje kroop. Daar is plaats genoeg en vanaf september is het er heerlijk rustig.

Oh ja, dat moet ik ook nog even vertellen. Ieder jaar zien wij in ons meer in de

täytyi vain pitää huolta, ettei koiramme keksisi sen uutta piilopaikkaa, sillä muuten alkaisi kaikki taas alusta.

Muuten, tuo rupikonna ilmestyi taas muutaman päivän päästä paikalle, joka nyt oli muuttunut työmaaksemme. Nämä kuinka se kömäpi uuden sauna mökkimme alle.

maand juni wel wat kikkervisjes - bullekkoppies - zwemmen. Dat is heel normaal. Maar, zo veel kikkervisjes als er dit jaar rond zwommen, dat was niet normaal. Nooit eerder heb ik zoveel kikkervisjes bij elkaar gezien. Rond onze steiger was het een gewriemel van duizenden, van een kleine staart voorziene, bijna zwarte bolletjes. Het leek net een hele dikke bonensoep.

Na een week of zo begonnen al die bolletjes ook pootjes te krijgen, verdwenen de staarten en kwamen zij massaal het land op. Voor de ringslangen, die op ons perceel rond glijden, brak een mooie tijd aan.

Carel van Bruggen

Sielä on tarpeeksi tilaa, ja syyskuusta lähtien taas ihanan rauhallista.

Ai niin, minunhan piti myös kertoa jotain muuta. Joka vuosi näemme järvessämme kesäkuun alkupuolella uiskentelevan sammakonpoikasia – nuijapäitä. Se on ihan normaalista. Mutta niin paljon nuijapäitä kuin siellä tänä kesänä ei ole normaalia. En ole koskaan ennen nähtyn sellaista määrää. Laiturimme ympärillä oli sellainen tuhansien hännäkkäiden, melkein mustien pallukoiden vilinä. Se näytti ihan paksulta papukeitolta.

Viikon parin päästä nuo pallukat alkoivat saada jalat, hännät hävisivät, ja ne alkoivat laumoina nousta maihin. Rantakäärmeille, joita myös luikerteli maallamme, alkoi hyväät ajat.

*Carel van Bruggen
(käännös Pirkko van Bruggen)*

het Pure Noorden

Lapland

www.lapland.nl

VOIGT TRAVEL
VAN REIZEN NAAR BELEVEN

www.voigt-travel.nl
info@voigt-travel.nl
tel 035 69 90 322

Voigt Travel: van reizen naar beleven

Voigt Travel is een kleine touroperator gespecialiseerd in reizen naar Fins Lapland en Noord-Noorwegen. Wij werken in een klein en hecht team en kennen echt alle bestemmingen uit eigen ervaring.

28

Creatief en innovatief

Voigt Travel is een specialist op het Pure Noorden. Wij komen er al jaren. Al onze winterreizen worden gecombineerd met een rechtstreekse vlucht van Amsterdam naar Fins Lapland en sinds kort ook naar Noord-Noorwegen. Dat betekent dat u in nog geen drie uur ter hoogte van de Poolcirkel bent.

Persoonlijk

We kiezen bewust voor een langdurige samenwerking en kennen al onze leveranciers persoonlijk. Zo'n bijzondere reis boek je niet zo maar, dat kunnen wij ons goed voorstellen. Uw vragen worden dan ook altijd beantwoord door iemand die de locaties goed kent.

Betrouwbaar

Bij Voigt Travel weten we hoe fijn het is als alles gewoon goed geregeld is. U wilt zeker weten dat u al die mooie excursies kunt maken, dat het vervoer geregeld is

en dat u de juiste uitrusting krijgt zodat u het niet koud heeft. Welk arrangement naar het Pure Noorden u ook boekt, u kunt ons uw vakantie met een gerust hart toevertrouwen.

Een wintervakantie naar het Pure Noorden!

Allerlei beelden komen bij u naar boven: dikke lagen sneeuw, eindeloze vergezichten, sneeuwscooters, rendieren en het noorderlicht. Een avontuurlijke reis naar een totaal onbekende bestemming. Wij zorgen ervoor dat het een onvergetelijke ervaring wordt.

Lapland, het ware Winterwonderland®

Een sprookje in de winter! Het magdelijke witte landschap, bomen die lijken te kreunen onder het gewicht van sneeuw en ijs. De kou die uw neus doet prikkelen

en de geur van het knapperende houtvuur volgt. De warmte van de sauna na een dagje sneeuwscooter en de gastvrije mensen met hun onbegrijpelijke taal. Een Winterwonderland® met een magisch wit landschap, uitgestrekte wildernis en een oorverdovende stilte.

Activiteiten

Laat de adrenaline stromen als u op de sneeuwscooter volg gas over een grote ijsvlakte rijdt. Verbaas u over het oorverdovende geblaf van de husky's dat onmiddellijk verstomt als ze de slee mogen trekken. Gooi een hengeltje uit in een gat in het ijs en ontdek dat sneeuwschoenwandelen best makkelijk is.

Puur en onontdekt

U zult verrast zijn hoe puur en ongerept het hier nog is. U maakt kennis met bijzondere mensen die dicht bij de natuur staan. Zij nemen u mee op pad, de wilder-

nis in zoals de Sami dat vroeger deden. En als u dan uitrust bij het kampvuur en geniet van de koffie uit de kuksa, lijkt thuis ineens heel ver weg.

Op www.lapland.nl staat het complete aanbod van winterreizen naar het Pure Noorden. Bel voor advies 035-6990322 of kom gerust langs. Als u ons laat weten wanneer u komt, maken we tijd voor u vrij. Voigt Travel, Amsterdamsestraatweg 15e, 1411 AW Naarden.

VDM Webshop

- Moderne Glaskunst
- Elandleer

Kijk onder agenda voor Beurzen en Fairs.
Bestellen via de website.

www.vdm-glaskunst.nl

www.elandleer.nl

Finse communisten – opkomst, politieke invloed, teloorgang

Arnold
Pieterse

Tegenwoordig zijn er in Finland, evenals in Nederland, nog maar heel weinig communisten. Het uiteenvallen van de Sovjet-Unie, wat toch het bankroet is geweest van het meest toonaangevende communistische systeem in de wereld, lijkt hier voor een belangrijke reden. Maar ook de toenemende welvaart zal hier invloed op hebben gehad. In Finland, zowel als in Nederland, lijkt de communistische theorie dat 'het proletariaat wordt uitgebuit door de bourgeoisie en dit alleen kan worden veranderd door middel van geweld', niet erg populair meer.

Het is natuurlijk ook niet altijd duidelijk wie nu precies een communist is en wie niet. De Rode Finnen tijdens de bur-

geroorlog in 1918 werden nog geen communisten genoemd. Wel waren sommigen van hen geïnspireerd door de Russische bolsjewieken van Lenin en konden dus gezien worden als communisten in spe. Maar pas nadat op 29 augustus 1918 in Moskou, door gevvluchte Finse Roden, de Finse Communistische Partij was opgericht, wordt er officieel over Finse communisten gesproken. Vervolgens heeft de Finse Communistische Partij in de twintiger en dertiger jaren van de vorige eeuw vanuit de Sovjet-Unie (tot 1923 Sovjet-Rusland) invloed proberen uit te oefenen op extreem linkse groeperingen in Finland. Het resultaat hiervan was dat, hoewel de Finse Communistische Partij tot 1944 in Finland

30

Suomen kommunistit – nousu, poliittinen vaikutus ja taantuminen

Suomessa, aivan kuin Hollannissakin, on nykyisin vain todella vähän kommunisteja. Vararikon partaalla olleen Neuvostoliiton hajoamisella maailman johtavana kommunistivaltiona on varmasti vaikuttusta asiaan. Niinkuin elintason nousullaakin. Suomessa kuten Hollannissakin teoria "porvarien työväenluokan riistäminen voidaan pysäyttää vain väkivallalla", ei saa enää juurikaan kannatusta.

Aina ei ole ollut selvää kuka täsmälle on kommunisti ja kuka ei. Suomen punaisia ei vielä kutsuttu kommunisteiksi vuoden 1918 sisällissodassa. Jotkut heistä ammensivat inspiraatiota Leninin Venäjän bolsjevikista, jonka myötä heitä voitaisiin kutsua

tuleviksi kommunisteiksi. Suomen punaiset pakolaiset perustivat Moskovassa 1918 Suomen kommunistisen puolueen. Kaksi-kymmentä- ja kolmekymmentäluvuilla he pyrkivät vaikuttamaan Neuvostoliosta käsin maanalaisesti Suomessa syntyneisiin äärivasemmistolaisiin ryhmittymiin. Vaikka Suomen kommunistinen puolue olikin laiton vuoteen 1944 asti, vastaanlaisille puolueille saattoi saada paikan eduskunnasta vuoteen 1930 saakka.

Kommunismi Suomessa vuosina 1918 – 1944

Sisällissota päätyi punaisten antautumisen myötä vuonna 1918. Noin 8000 – 10

verboden bleef, een verwante partij onder verschillende namen tot 1930 deel heeft uitgemaakt van het Finse parlement.

Communisme in Finland in de periode 1918 - 1944

Nadat de Roden in april 1918 hadden gecapituleerd en de Finse burgeroorlog definitief voorbij was, zijn ongeveer 8.000 tot 10.000 van hen, waaronder de meeste kopstukken, naar Sovjet-Rusland gevlogen. In de zomer van 1918 vormden deze Finse emigranten de 'Buitenlandse organisatie van Finse sociaal-democraten' (*Suomalaisen sosialidemokraattien ulkomaisen järjestö*). Verder werd er een Centraal Comité opgericht in Moskou, met een dependance in Sint-Petersburg (dat ondertussen was omgedoopt in Petrograd). Als voorzitter van dit comité werd Kullervo Manner gekozen, de voormalige socialistische voorzitter van het Finse parlement.

000 punaista, mm. suurin osa tärkeintä johtoa, pakeni Neuvosto-Venäjälle. Kesällä 1918 suomalaiset emigrantit perustivat Suomalaisen Sosialidemokraattien ulkomaisen järjestön. Lisäksi Moskovaan perustettiin keskuskomitea, joka toimi myös Pietarissa (kaupungin nimi oli muutettu Petrogradiksi). Komitean puheenjohtajaksi valittiin Kullervo Manner, joka oli aiemmin toiminut eduskunnassa Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puhemiehenä.

Toiselle merkittävälle punaisten johtohahmolle, Otto Kuusiselle, tämä ei riittänyt. Hän laati ehdotuksen kommunistisen puolueen perustamisesta, jossa yhteydessä hän kutsui kokoon 100 – 150 suomalaisista sosialistista Moskovaan päättämään asiaa. Enemmistön päätöksellä 29. elokuuta 1918 päätettiin perustaa Suomen Kommunistinen Puolue mottonaan työväki voi saada porvarien mahdin itselleen

31

Kullervo Manner: geboren in 1880 als zoon van een dominee, werd in 1910 lid van het Finse parlement voor de sociaaldemocratische partij. In 1917 is hij benoemd tot voorzitter van het parlement. Tijdens de burgeroorlog benoemden de Roden hem tot 'staatshoofd'. Na de nederlaag van de Roden vluchtte hij naar Sovjet-Rusland, waar hij een van de oprichters werd van de Finse communistische partij. In 1935 is hij door de KGB gearresteerd en in 1939 overleden in een werkkamp.
Kullervo Manner syntyi 1880 papin perheeseen, valittiin Suomen Sosialidemokraattisen puolueen kansanedustajaksi eduskuntaan. Sisällissodan aikana Manner nimittiin punaisten hallituksen puheenjohtajaksi. Tappion hämötäessä Manner pakeni Neuvosto-Venäjälle, missä hän oli osallisena Suomen Kommunistipuolueen perustamisessa. KGB vangitsi hänet vuonna 1935 ja hän menehtyi työleirillä 1939.

vain väkirallan kautta eikä parlamentaris-tisin keinoin tai ammattiiltojen kautta. Suomalaiset kommunistit pyrkivät vaikuttaan suomalaiseen politiikkaan ja uuteen Suomen Sosialidemokraattiseen Puolueeseen Venäjältä käsin. Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puheen-

Logo van de Finse communistische partij,
die in 1918 is opgericht in Moskou. |
Suomen Moskovassa 1918 perustetun
Kommunistipuolueen logo.

Maar voor een andere prominente leider van de Roden, Otto Kuusinen, was dit niet genoeg. Hij stelde voor een communistische partij op te richten en op 25 augustus 1918 riep het centrale comité een groep van 100 tot 150 Finse socialisten bij elkaar in Moskou om hierover een besluit te nemen. Een meerderheid besloot op 29

augustus 1918 een Finse communistische partij op te richten met als devies dat *de arbeiders alleen met geweld de macht van de bourgeoisie effectief konden overnemen en niet door middel van parlementaire acties of activiteiten van vakbonden*.

De Finse communisten hebben vervolgens vanuit hun Russisch toevluchtsoord geprobeerd invloed uit te oefenen op de Finse politiek en vooral op het functioneren van de nieuwe Finse sociaal-democratische partij. Deze partij werd nu geleid door Väinö Tanner, een vertegenwoordiger van de rechtervleugel, die sterk anti-communistisch was.

Otto Kuusinen is daarop, vermomd als vrouw, naar Finland gereisd om ondergronds propaganda te maken voor een communistische revolutie, o.a. door mee te werken aan het linkse tijdschrift *Sosialisten Aikakauslehti* (de periodiek van de socialisten). Tijdens een congres van de Finse sociaal-democraten in december

Otto Kuusinen: geboren in 1881, was van 1908 tot 1913 lid van het Finse parlement voor de sociaal-democratische partij en van 1913 tot 1917 voorzitter van deze partij. Tijdens de burgeroorlog was hij een van de leiders van de Roden. Na de nederlaag van de Roden is hij naar Sovjet-Rusland gevlogen en werd in 1918 leider van de Finse communistische partij. In 1940 benoemde Stalin hem tot leider van de zogenaamde 'Terijoki regering', een marionettenregering die een communistisch Finland had moeten besturen, maar een kort leven heeft gehad. In de Sovjet-Unie, waar hij in 1964 is overleden, werd Kuusinen lid van het politburo. In tegenstelling tot andere Rode Finse leiders is hij in de gunst gebleven van Stalin. | Otto Kuusinen syntyi 1881, toimi vuosien 1908 ja 1913 väillä Suomen hallituksessa Suomen Sosialidemokraattisessa puolueessa,

jonka puheenjohtajana hän toimi vuosina 1913-1917. Sisällissodan aikana hän oli yksi punaisten johtohenkilöstä. Sodan käynnitystä tappiolle Kuusinen pakeni Neuvosto-Venäjälle missä hänenestä tuli Suomen Kommunistipuolueen johtaja. Vuonna 1940 Stalin nimitti Kuusisen ns. Terijoen hallituksen pääministeriksi. Tämän "nukkehallituksen" oli määrä johtaa kommunistista Suomea, mutta niin pitkälle ei asian kanssa päästy. Neuvostoliitossa, missä Kuusinen kuoli vuonna 1964, hänet nimettiin politbyroon jäseneksi. Toisin kuin muittien suomalaisten punaisten johtajien, hänen onnistui pysyä Stalinin suosiessa.

1919 ontstond er een conflict tussen de rechtervleugel onder leiding van Tanner, en de linkervleugel, die in het geheim werd gesteund door Kuusinen. Uiteindelijk leidde dit tot een splitsing in de partij. Ongeveer een derde van de leden vormde een nieuwe, uiterst linkse partij, maar deze maakte in eerste instantie de fout om het lidmaatschap aan te vragen van de Comintern, het wereldwijds samenwerkingsverband van communistische partijen onder aanvoering van de Russische communistische partij. Daarmee toonde de partij dus wel zijn ware aard, n.l. dat het een communistische partij was. Binnen het Witte Finland lag dit heel gevoelig en een gevolg was dat de commissaris van politie in Helsinki de leiders van de partij liet arresteren. Maar een maand later werd de partij 'op papier' omgevormd tot een niet-communistische partij en werd geen lidmaatschap aangevraagd van de Comintern. De partij, die de naam kreeg

johtajana toimi nyt Väinö Tanner, joka edusti vahvasti kommunismin vastaisia oikeistolaisia.

Otto Kuusinen matkusti valepuvussa pukeutuneena naiseksi Suomeen pyrkiläkeen luomaan maan alla propagandaa kommunistisen vallankumouksen puolesta mm. vasemmistolaisen *Sosialistisen Aikakauslehden* kautta. Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen kongressin aikana 1919 muodostui konflikti Tannerin johtamien oikeistolaisten ja Kuusisen sallassa tukemien vasemmistolaisten välille. Tämä johti puolueen kahtijakaantumiseen. Noin kolmasosa jäsenistä muodosti uuden äärivasemmistolaisen puolueen, mutta se teki virheen anomalla jäsenyyttä Kommunistisesta Internationaalista, joka oli Venäjän kommunistisen puolueen alainen kansainvälinen yhteistyöjärjestö. Sen myötä puolue paljasti oikean luonteenas, nimittäin että kyseessä oli kommunisti-

Socialistische Finse Arbeiderspartij (*Suomen Sosialistinen Työväenpuolue*, afgekort SSTOP), werd in eerste instantie door de Finse autoriteiten getolereerd. Het aantal leden steeg snel, vooral ten koste van de sociaal-democraten.

Het is toch wel heel bijzonder dat Kuusinen het in die tijd, zo kort na de burgeroorlog, heeft aangedurf'd om illegaal in Finland te verblijven. Hij was een van de belangrijkste leiders van de Roden ge-

33

Väinö Tanner, geboren in 1881, werd leider van de Finse sociaaldemocratische partij na de burgeroorlog. Hij was minister in verschillende Finse regeringen (in de periode 1926-1927 was hij minister-president en tijdens de Winteroorlog minister van buitenlandse zaken). Hij was fel anti-communistisch en is in 1946 voor zijn rol tijdens de Vervolgoorlog veroordeeld tot gevangenisstraf door de Geallieerde Controle Commissie, die werd gedomineerd door de Sovjet-Unie. Nadat hij in 1949 werd vrijgelaten, is Tanner opnieuw toegetreden tot het parlement. Hij is overleden in 1961. | Väinö Tanner syntyi 1881 ja hänen tuli Suomen Sosialidemokraattisen puolueen johtaja sisällissodan jälkeen. Hän toimi ministerinä useissa Suomen hallituksissa (vuosina 1926-1927 pääministerinä ja talvisodan aikana ulkoministerinä). Hän oli henkeen ja vereen kommunistimien vastusta. Vuonna 1946 hänet tuomittiin Neuvostoliiton dominoivassa sotasyllisysoikeudenkäynnissä vankeuteen. Vapauduttuaan 1949 Tanner palasi poliitikkaan ja eduskuntaan. Hän kuoli vuonna 1961.

nen puolue. Valkoisessa Suomessa asia oli erittäin arka, jonka takia puolueen johto pidätettiin. Kuukautta myöhemmin muodostettiin puolue uudelleen "paperilla"

weest en liep grote kans alsnog een zware straf te krijgen. In juni 1920 reisde hij af naar Zweden, waar hij samen met andere Finse communisten een cursus gaf aan zo een twintig invloedrijke personen uit de SSTP. Deze groep had er geen probleem mee om de communistische zienswijze van Kullervo Manner te steunen.

In januari 1922 werden de leiders van de SSTP alsnog gearresteerd, gevolgd door een algeheel verbod van de partij in de zomer van 1923, omdat het bezig zou zijn met het voorbereiden van een revolutie. Een belangrijke rol hierbij speelde het rechtse 'Verbond voor de Bescherming van Finland', dat het Witte Finland moest beschermen tegen communistische activiteiten. Tot de eerste leden van dit verbond behoorden Mannerheim en Svinhufvud.

Toch kon de SSTP in januari 1924 verder gaan onder een andere naam, de *Sosialistinen työväen ja pienviljeniöiden valliojärjestö*.

ei-kommunistisena puolueena eikä Komunistisen Internationaalisen jäsenyyttä enää anottu. Puolue sai nimekseen *Suomen Sosialistinen Työväenpuolue*, SSTP, ja sen olemassaolo suotiin. Puolueen jäsenmäärä kasvoi nopeasti, etenkin sosiaalidemokraattien kustannuksella.

On merkille pantavaa, että Kuusinen uskaltautui niinä aikoina, juuri sisällissodan jälkeen, oleskelemaan laittomasti Suomessa. Hän oli ollut yksi punaisten tärkeimmistä johtajista ja hän olisi vieläkin voinut saada ankaran tuomion. Heinäkuussa 1920 hän matkusti Ruotsiin, missä hän piti kurssin noin kahdellekymmenen vaikutusvaltaiselle SSTP:n jäsenelle. Tämän ryhmän kanssa ei ollut ongelmaa tukea Kullervo Mannerin katsontokantaa kommunismiin.

Tammikuussa 1922 SSTP:n johto kuitenkin pidättettiin ja puolueen olemassaolo kiellettiin kesällä 1923, koska sen

jestö (STPV), en voortaan bestond de partij in de praktijk uit een bovengrondse tak, waartoe dus de vertegenwoordigers in het parlement behoorden, en een ondergrondse tak die nauwe banden onderhield met de Finse communisten in Moskou.

In 1925 waren er voor de tweede keer presidentsverkiezingen in Finland. Vanuit Moskou werd er op aangedrongen bij Finse communisten en linkse socialisten om Otto Kuusinen kandidaat te stellen. Dit was natuurlijk nogal ongewoon omdat Kuusinen in de Sovjet-Unie verbleef en in Finland 'persona non grata' was. Maar binnen de STPV werd niet op dit voorstel ingegaan en koos men Matti Väisänen als kandidaat, de voorzitter van de centrale Finse vakbond. Dat Väisänen in een strafkamp verbleef in Tammisaari leek voor de partijbonzen niet uit te maken. Uiteindelijk werden de stemmen van de STPV kiesmannen niet meegeteld omdat de kandidaat was geïnterneerd in een strafkamp.

epäiltiin suunnittelevan vallankumousta. Suojeluskunnalla oli tärkeä merkitys asissa, koska sen tuli suojeilla Suomen turvallisuutta komunistisia aktiviteetteja vastaan. Mannerheim ja Svinhufvud olivat suojeleuskunnan yksiä ensimmäisiä jäseniä.

SSTP sai jatkettua olemassaoloaan tammikuussa 1924 uuden *Sosialistinen työväen ja pienviljeniöiden valiojärjestö* (STPV)-nimen verukkeella. Siitä lähtien puolueella oli laillinen järjestö, jonka kansanedustajat pystyivät toimimaan eduskunnassa laittoman järjestön lisäksi, joka puolestaan piti yhteyttä suomalaisiin kommunisteihin Moskovassa.

Vuonna 1925 Suomessa valittiin presidentti vaaleilla toista kertaa. Moskovasta käsin painostettiin Suomen kommunisteja ja vasemmistosalistuja asettamaan Otto Kuusinen ehdolle. Asia oli luonollisesti tavallisuudesta poikkeava, koska hän

Tot nieuwe president van Finland werd Lauri Relander gekozen van de agrarische partij, als opvolger van Kaarlo Stålberg.

Binnen de Finse vakbonden trokken in die tijd de Finse communisten in de Sovjet-Unie in feite aan de touwtjes. Maar aan het eind van de twintiger jaren leken de bonden zich steeds minder aan te trekken van de denkbeelden van hun verbannen kompanen.

In 1930 werden in Finland, onder invloed van de rechtse Lapua beweging, een aantal anti-communistische wetten aangenomen. De SPTV-aanhangers werd het stemrecht ontnomen en de partij mocht geen zetels meer innemen in het parlement. Pas in 1944 verscheen de partij opnieuw op het toneel, nadat het was samengevoegd met de in dat jaar in Finland gelegaliseerde communistische partij.

Otto Kuusinen kwam nog een keer kort in beeld omdat hij in het begin van de Winteroorlog, in november 1939, door

asui Neuvostoliitossa ja Suomessa hän oli ei-toivottu henkilö. STPV ei kuitenkaan suostunut ehdotukseen, vaan asetti Matti Väisäsen kandidaatikseen. Se, että hän oli sillä hetkellä suorittamassa tuomiotaan Tammisaaren pakkotyölaitoksella, ei vaukkutanut asiaan. Väisäsen saamia ääniä ei kuitenkaan tämän takia laskettu mukaan viralliseen vaalitulokseen. Uudeksi presidentiksi valittiin maalaisliton Lauri Relander Kaarlo Stålbergen jälkeen.

Suomalaiset Neuvostoliitossa oleskelevat kommunistit johtivat käytännössä Suomen ammattiliittoja. Mutta kaksikymmentäluvun loppupuolella asia sai uuden käänteen, kun ammattiilöt seurasivat yhä vähenevässä määrin maanpaossa olevia hengenheimolaisiaan.

Vuonna 1930 laadittiin Suomessa Lapuan liikkeen vaikutuksesta uusia komunismiin vastaisia lakeja. SPTV:n kannattajat menettivät oikeutensa äänestää

de Sovjet-Unie naar voren werd geschoven als leider van een Finse marionetten regering. Maar het idee van een 'Kuusinen regering' werd, na de Finse successen tijdens de Winteroorlog, al snel weer door de Sovjet-Unie losgelaten.

Finse communisten in Oost-Karelië

Na de burgeroorlog hoopten veel Finse politici dat gebieden in Russisch Karelië, waar de bevolking een taal sprak die nauw verwant is aan het Fins, bij Finland konden worden ingelijfd. Deze Groot-Finland gedachte heeft er o.a. toe geleid dat Finse vrijwilligers in november 1921 een opstand kwamen ondersteunen die daar een paar weken eerder was uitgebroken tegen het Sovjet-bewind. Maar de Sovjet regering stuurde een leger van liefst 13.000 man en de opstand werd in korte tijd neergeslagen. Voor de Finse vrijwilligers zat er weinig anders op dan onverrichter zake naar Finland terug te keren.

vaaleissa, eikä puolueelle annettu enää sijaa eduskunnassa. Vasta vuonna 1944 puolue sai uudelleen jalansijaa liittouduttuaan Suomessa samana vuonna laillistetun kommunistisen puolueen kanssa.

Otto Kuusinen tuli mukaan kuvioihin vielä kerran lyhyesti talvisodan alettua marraskuussa 1939 kun Neuvostoliitto valitsi hänet Suomeen laaditun "nukkehallituksen" johtoon. Mutta Neuvostoliitto hautasi idean "Kuusisen hallituksen" muodostamisesta nopeasti Suomen mestysten takia talvisodassa.

Itä-Karjalan suomalaiset kommunistit

Sisällissodan jälkeen suomalaisen poliittikkojen tavoitteena oli liittää Neuvostoliitolle kuulunut Itä-Karjala Suomeen. Tämä Suur-Suomi-ate johti siihen, että suomalaisia vapaaehtoisia lähti tukemaan marraskuussa 1921 Venäjän vastaista kan-

Omdat een vorm van zelfbestuur was toegezegd aan Oost-Karelië tijdens de Fins-Russische vredesbesprekingen in Tartu in 1920, lanceerde de Sovjet regering een plan om in dat gebied een aparte Sovjet-republiek te stichten. Hierbij ontstond het idee om de hulp van Rode Finnen in te roepen die naar Sovjet-Rusland waren gevlogen. Lenin in eigen persoon nam hierover contact op met Edward Gylling, een van de Rode leiders die na de burgeroorlog eerst naar Zweden was gevlogen en vervolgens naar Sovjet-Rusland. Gylling had al in 1919 een plan opgesteld om in Oost-Karelië een ‘Scandinavische Sovjet-republiek’ te stichten, die als voorbeeld kon dienen voor de Noordse landen.

Dit leidde tot de vorming van een semi-onafhankelijke staat binnen de Russische Federatie, die vanaf 1923 de naam kreeg ‘Autonome Karelische Sovjet-Republiek’. Veel gevlochten Rode Finnen vestigden

Edvard Gylling: geboren in 1881, was van 1908 tot 1917 lid van het Finse parlement voor de sociaal-democratische partij. Tijdens de burgeroorlog was hij een van de leiders van de Roden. Na de nederlaag van de Roden is hij eerst naar Zweden gevlogen en later naar de Sovjet-Unie. Van 1920 tot 1935 was hij voorzitter van

het bestuur van de Sovjet republiek Oost-Karelië. Hij is in 1937 gearresteerd en in 1944, of misschien eerder, geëxecuteerd. | Edvard Gylling syntyi vuonna 1881. Hän toimi Suomen hallituksen jäsenenä vuosina 1908 – 1917 Sosialidemokraattisessa puolueessa. Sisällissodan aikana hän oli yksi punaisen johtajista. Punaisen kukistuttua hän pakeni ensin Ruotsiin ja sitten Neuvostoliittoon. Vuosina 1920–1935 hän toimi Karjalan autonomisen sosialistisen neuvostotasavallan kansankomissaarien neuvoston puheenjohtajana. Hänet pidätettiin vuonna 1937 ja teloitettiin vuoden 1944 paikkeilla.

zich in deze nieuwe republiek, waarbij zij het idee hadden dat zij vandaar uit de communistische leer konden adverteeren in Finland, wat dan vervolgens weer zou kunnen leiden tot een Groot Rood-Finland.

De leidende posities werden ingenomen door vooraanstaande gevlochten Rode Finnen. Edward Gylling kreeg de functie voorzitter van het Karelische revolutionaire comité. Ook de vroegere commissaris van politie in Helsinki, Gustaa Rovio, die in augustus 1917 Lenin, na zijn destijds overhaaste vlucht naar Finland nog in zijn flat onderdak had verleend, kreeg een hoge functie.

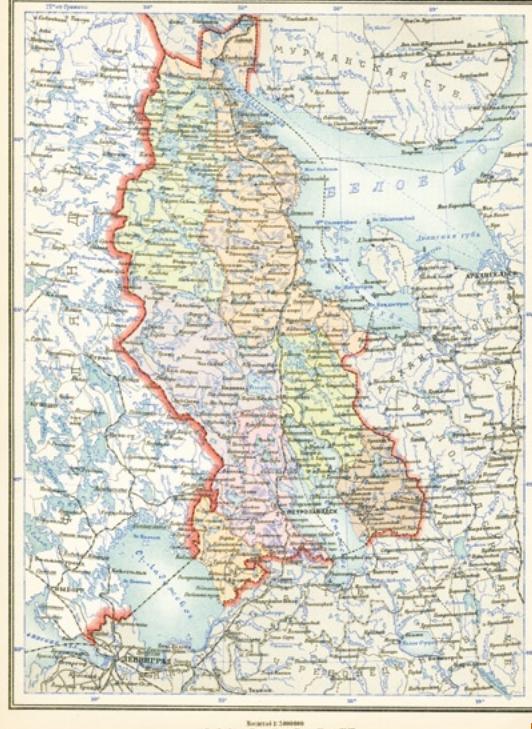
Deze eerste ‘Scandinavische Sovjet-republiek’ trok, behalve gevlochten Rode Finnen, veel immigranten aan uit Finland en ook etnische Finnen uit Noord-Amerika. Er werd zelfs een speciaal programma gestart om Finnen uit Noord-Amerika te rekruiteren. Dit waren over het algemeen

sannousua, mikä oli alkanut paria viikkoia aiemmin. Mutta Venäjä lähetti 13 000-päisen armeijan kukistamaan sen nopeasti. Suomalaiset vapaaehtoiset eivät voineet tehdä muuta, kuin palata tyhjin käsin takaisin kotimaahansa.

Koska Tarton rauhaa solmittaessa vuonna 1920 Itä-Karjalalle suunniteltiin mahdollista autonomista itsehallintoa, Venäjä puolestaan esitti alueelle erillisen neuvostotasavallan perustamista. Tästä syntyi ajatus pyytää punaisia, Neuvostoliittoon paenneita suomalaisia, apuun. Lenin otti asian tiimilta henkilökohtaisesti yhteyttä Edward Gyllingeniin, yhteen punaisen johtohahmoista, joka oli sisällissodan jälkeen paennut Ruotsin kautta Neuvostoliittoon. Gylling oli esittänyt jo vuonna 1919 suunnitelman “Skandinavisen Neuvostotasavallan” perustamisesta Itä-Karjalaan, mikä oli myöhemmin myös esimerkkinä pohjoismaiden perustamiselle.

geschoolden vakmensen die in Oost-Karelië heel nuttig werk konden doen. De vraag is natuurlijk hoe Finnen, die in eerste instantie geëmigreerd waren naar Noord-Amerika, er toe gebracht konden worden om hun heil te gaan zoeken in Oost-Karelië. Dit had vooral te maken met de Grote Depressie in 1929, waarbij veel Finse emigranten die als arbeider in de bossen of mijnen in Canada en de Verenigde Staten werkten, het economisch moeilijk kregen. In Finland waren zij veelal aanhangers geweest van de linkse partijen en zij zagen het Witte Finland als een kapitalistisch bolwerk. Zij werden aange trokken door de propaganda die er gemaakt werd voor de nieuwe Sovjet heilstaat Oost-Karelië. De schattingen zijn dat zo een 2000 tot 3000 Finnen uit Canada en de Verenigde Staten opnieuw de oceaan zijn overgestoken, nu richting Europa en zich in Oost-Karelië hebben gevestigd.

Toen bleek dat het in Oost-Karelië niet

Vlag van de Autonome Karelische Sovjet-Republiek. | Karjalan autonomisen sosialistisen neuvostotasavallan lippu.

Tämä johti muodollisesti suvereenin tasavallan prustamiseen Neuvostoliitossa, mikä sai vuonna 1923 nimekseen "Karjalan Autonominen Sosialistinen Neuvostotasavalta". Monet Suomesta paenneet punaiset muuttivat tähän uuteen tasavaltaan, mistä käsin he saattoivat levittää kommunistista oppia Suur-Suomen atteen levittämiseksi.

Suomesta paenneet nimekkäimmat punaiset saivat johdon käsiinsä. Edward

De Autonome Karelische Sovjet-Republiek, een semi-onafhankelijke staat binnen de Russische Federatie, die in 1923 is opgericht en officieel heeft bestaan tot 1940. De semi-autonome status is na 1933 drastisch door Stalin teruggedraaid. | Karjalan autonominen sosialistinen neuvostotasavalta, Venäjän neuvostotasavaltaan kuulunut itsehallinnollinen alue Neuvostoliitossa perustetti 1923 ja sen olemassaolo kesti virallisesti vuoteen 1940. Stalin rajoitti itsehallintoa jyrkästi vuoden 1933 jälkeen.

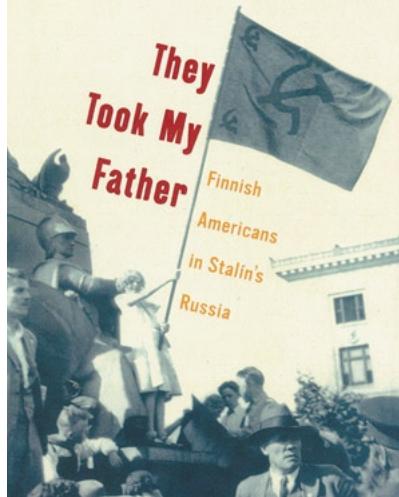
Gyllingenistä tuli Karjalan Vallankumouksellisen Komitean puheenjohtaja. Myös aikaisemmin poliisipäällikkönä toiminut Kustaa Rovio, joka oli tarjonnut Leninille elokuussa 1917 Suomen pakopaikan asunnossaan, nimitettiin korkeaan virkaan.

Tämä ensimmäinen "Skandinavinen Neuvostotasavalta" ei vetänyt puoleensa pelkästään punaisia suomalaispakoisia ja maahanmuuttajia, vaan myös etnisiä suomalaisia Pohjois-Amerikkaa

allemaal rozengeur en maneschijn was, hebben een aantal van de immigranten geprobeerd terug te gaan naar Noord-Amerika. Dit was niet altijd eenvoudig, al waren er minder obstakels voor diegenen die de Canadese of Amerikaanse nationaliteit hadden verkregen. Toch wordt aangenomen dat ongeveer de helft van de immigranten is teruggestuurd naar het Amerikaanse continent.

Er zijn weinig gegevens over het lot van de Finnen, waaronder de immigranten uit Noord-Amerika, die in Oost-Karelië zijn achtergebleven. Een uitzondering vormt de in 1923 in Wisconsin geboren Mayme Sevander, die een Zweedse vader had, afkomstig uit een oorspronkelijk Finse familie, en een Finse moeder. De lotgevallen van de familie, die in 1934 vanuit de Verenigde Staten naar Oost-Karelië is geëmigreerd, zijn indringend door Mayme Sevander beschreven in haar boek 'They took my father'.

myöten. Tätä varten laadittiin erityinen ohjelma saadakseen Pohjois-Amerikan suomalaiset kiinnostumaan asiasta. Enimmäkseen kyseessä olivat hyvin koulutetut ammattilaiset, jotka pystivät tarjoamaan hyödyllistä työn osaamista Itä-Karjalassa. Kysymys herää tietenkin, että miten ihmiset, jotka olivat jo päättäneet muuttaa Pohjois-Amerikkaan, saatiin muuttamaan Itä-Karjalaan. Asiaa edesauttoi vuoden 1929 pula-aika, jonka takia suomalaiset metsä- tai kaivostyöläiset Kanadassa ja Pohjois-Amerikassa joutuivat taloudellisiin vaikeuksiin. Itä-Karjala tarjosi uusia mahdollisuuksia. Suomesta tulijat olivat enimmäkseen vasemmistopuolueiden kannattajia ja he pitivät valkoista Suomea kapitalistien tyssijana. He olivat Venäjän ihmemaan, Itä-Karjalan, propagandan vaikutuspriisissa. Arvioiden mukaan 2000 – 3000 Kanadan ja Pohjois-Amerikan siirtolaista

Omslag van het boek van Mayme Sevander. | Mayme Sevanderin kirjan kansi.

In 1933 is Stalin begonnen met zijn beruchte zuiveringacties tegen minderheden. Voor Sovjet-staten binnen de Russische Federatie, met een eigen taal en

päätti ylittää valtameren vielä kerran, tällä kertaa Itä-Karjalaan päin.

Kun tulijoille osoittautui, että Itä-Karjala ei ollutkaan maineensa arvoinen, jotkut heistä yrityivät palata takaisin Pohjois-Amerikkaan. Tämä ei aina ollut yksinkertaista, mutta Kanadan tai Pohjois-Amerikan kansalaisuus helpotti asiaa. Otaksutaan, että noin puolet tulijoista pääsi palaamaan takaisin Amerikan manteelle.

On vain vähän tietoa miten paikalle jäneille suomalaisille ja Pohjois-Amerikan siirtolaisille on käynyt. Poikkeuksen tekee vuonna 1923 Wisconsinissa syntynyt Mayme Sevander, jonka isä oli ruotsalainen jonka vanhemmat olivat syntyperäläiset suomalaisia, ja jonka äiti oli suomalainen. Perheen, joka muutti vuonna 1934 Yhdysvalloista Itä-Karjalaan, vaiheista voi lukea Mayme Sevanderin kirjasta "They took my father".

cultuur, was geen plaats meer en veel van de Finse Roden zijn weggezuiverd. Ook Edward Gylling, Kustaa Rovio en de vader van Mayme Sevander zijn door Stalins geheime politie geëxecuteerd.

Communisme in Finland vanaf 1944

Nadat de Vervolgoorlog was beëindigd met een wapenstilstand op 4 september 1944, eiste de Sovjet-Unie dat de Finse Communistische Partij legaal zou worden in Finland. Kort hierna, op 4 en 5 oktober, was er al een communistische conferentie met zo een 2000 deelnemers, waarop leiders werden gekozen die de partij door de eerstvolgende verkiezingen moesten looden. Zij knoopten direct onderhandelingen aan met leden van de linkervleugel van de sociaal-democraten, om een zo breed mogelijke linkse coalitie te vormen. Het gevolg was dat op 29 oktober de *Suomen Kansan Demokraattinen Liitto* (de Finse democratische volksalliantie), of SKDL, werd

Vuonna 1933 Stalin aloitti suuren puhdistuksen, poliittisen vainon vähemistöjä vastaan. Neuvostotasavalloille ominte kielineen ja kulttuureineen ei ollut enää sijaa Venäjän Federaatiossa, ja monet suomalaiset punaiset puhdistettiin pois. Myös Edward Gylling, Kustaa Rovio ja Mayme Sevanderin isä likvidoitiin salaisen poliisin toimesta.

Kommunismi Suomessa vuodesta 1944 lähtien

Jatkosodan päättyttyä välirauhaan 4. syyskuuta 1944 Neuvostoliitto vaati kommunistisen puolueen legalisointia Suomessa. Pian tämän jälkeen, 4. ja 5. lokakuuta, pidettiin kommunistinen konferenssi johon osallistui n. 2000 henkeä, jonka joukosta valittiin seuraavien vaalien jäsenehdokkaat. He sopivat välistömästi neuvotteluista sosialidemokraattisen vasemmistopuolen kanssa

opgericht. Tot partijleider werd Mauno Pekkala gekozen, een voormalige sociaal-democraat, die tijdens de Winteroorlog Minister van Financiën was geweest.

Tijdens de verkiezingen die gehouden werden in maart 1945, won de SKDL maar liefst 49 van de 200 zetels. Dit was een harde klap voor de sociaal-democraten. Zij kregen 50 zetels, maar verloren 35 zetels vergeleken met de voorlaatste verkiezingen in 1939. Vervolgens werd een drietal regeringen gevormd waar de communistische SKDL deel van uitmaakte. Mauno Pekkala was minister-president van de derde regering uit deze serie (in de periode 1946-1948).

Deze regeringen hadden direct te maken met de Geallieerde Controle Commissie, die toe moest zien of de wapenstilstandsakkoorden correct werden uitgevoerd. In de praktijk was dit een Russische commissie die onder leiding stond van de hard-liner Andrei Aleksandrovich

muodostaakseen mahdollisimman laajan vasemmistokoalition. Seurausensa oli *Suomen Kansan Demokraattisen Liiton, SKDL:n perustaminen*. Puolueen johtoon valittiin Mauno Pekkala, joka oli aiemmin sosialidemokraatti ja talvisodan ajan taolousministeri.

Vuoden 1945 vaaleissa SKDL sai 49 200 paikasta. Tämä oli murskatappio sosialidemokraateille. He saivat 50 paikkaa, mutta menettivät 35 paikkaa vuoden 1939 vaaleihin verrattuna. SKDL oli vielä seuraavassakin kolmessa hallituksessa osallisena. Mauno Pekkala oli näistä kolmannen hallituksen pääministerinä vuosina 1946-1948.

Näitä hallituksia varjosti Venäjän ko-van linjan Andrei Zhdanovin johtama valvontakomissio, joka valvoi rauhansopimuksen noudattamista. Kommunistien läsnäolo ja Andrei Zhdanovin vahtiminien

Zhdanov. De aanwezigheid van de communisten in de regering, waarbij Zhdanov als een soort waakhond optrad, maakte het voor de andere regeringspartijen niet makkelijk. De communisten bepaalden bovendien het beleid van het belangrijke Ministerie van Binnenlandse Zaken, waardoor zij in staat waren te infiltreren in het politiecorps. De andere partijen vreesden dat de communisten zouden proberen om, met steun van Moskou, de volledige macht over te nemen.

Om een staatsgreep te voorkomen begon de nieuwe president Paasikivi steeds meer een anti-communistische koers te varen, waardoor de samenwerking met de communistische ministers steeds moeilijker werd. Hoewel de Controle Commissie in 1947 Finland verlaten had, veroorzaakte de staatsgreep in maart 1948 in Tsjecho-Slowakije voor nieuwe onrust. Toen een communistische krant in Finland naar aanleiding van een verklaring door Hertta

Kuusinen, de dochter van de oude communistenleider Otto Kuusinen, kopte 'De weg van Tsjecho-Slowakije zal ook onze weg zijn', maakte dit de ontstane situatie nog dreigender. Maar uiteindelijk heeft er in Finland geen communistische staatsgreep plaats gevonden, wat waarschijnlijk mede het gevolg is geweest van het handig manoeuvreren tussen Oost en West door president Paasikivi en later door zijn opvolger president Kekkonen.

In de zomer van 1948 waren er parlementsverkiezingen waarbij de communisten zwaar verloren. Zij wilden vervolgens niet meer mee doen aan een nieuwe regering, omdat zij vonden dat hun eisen niet voldoende werden ingewilligd.

Pas in 1966 zijn de communisten weer toegetreden tot de regering en president Kekkonen speelde daarbij een belangrijke rol. Hij was van mening dat Finland 'het geliefde vaderland was van zowel communisten als niet-communisten en de

President Urho Kekkonen (links) onderhield goede relaties met de Sovjet leiders. Op de foto nodigt hij Nikita Khrusjtsov uit voor een (stoom)bad. | Presidentti Urho Kekkonen (vasemmalla) piti hyviä suhteita yllä Neuvostojohtajiin. Kuvassa hän kutsuu Nikita Khrustsovin höyrykylppyn.

ei ollut helppoa hallitukselle. Kommunistit säätelivät sisäministeriön toimintaa, ja sitä kautta poliisin työtä. Muut puolueet pelkäsivät kommunistien kaappaavan vallan kokonaan Moskovan tuella.

Uusi presidentti, Paasikivi, aloitti valankaappausen estämiseksi uuden, komunismiin vastaisen suunnan. Sen myötä yhteistyö kommunistisien ministereiden kanssa vaikeutui. Vaikkakin valvontakomissio oli lakkautettu Suomessa vuonna 1947, aiheutti Tšekkoslovakian vuoden 1948 kommunistien vallankaappaus uutta levottomuutta. Kun suomalaisessa kommunistisessa lehdessä siteerattiin Herta Kuusisen, entisen kommunistijohtajan, Otto Kuusisen, tytärtä, "Tšekkoslovakian tie on myös meidän tiemme", pahensi tämä tilannetta entisestään. Suomeen ei kuitenkaan tullut kommunistien vallankaappausta, mikä luultavasti oli Paasikiven ja Kekkosen idän ja lännen välisen poliittikan ansioita.

Kesän 1948 eduskuntavaaleissa kommunistit saivat kärsiä raskaan tappion. He eivät enää halunneet osallistua hallitu-

communisten dus ook verantwoording moesten dragen voor de ontwikkeling van het land'.

Na de inval van de Sovjet-Unie in Tsjecho-Slowakije in 1968 verkeerde de Finse communistische partij in moeilijkheden, De meerderheid, onder leiding van de voorzitter Aarne Saarinen, veroordeelde de inval, terwijl een 'Stalinistische' minderheid deze goedkeurde. Dit leidde tot een scheuring in de partij en hierna liep in de zeventiger en tachtiger jaren van de vorige eeuw de aanhang gestadig terug. In 1990, na het opheffen van de communistische partij van de Sovjet-Unie, ging ook de communistische partij in Finland ter ziele. Tegenwoordig is er wel weer een Finse communistische partij, die officieel is opgericht in 1997, maar deze partij heeft tot nu toe geen zetel kunnen behalen in het parlement.

Arnold Pieterse

sen toimintaan, koska heidän äänensä ei olisi tarpeeksi kuulolla. Vasta 1966 komunistiset osallistuivat jälleen hallituksen toimintaan, asia jota presidentti Kekkonen oli puoltanut. Hänen mielestään "Rakas isänmaamme tarvitsee niin kommunisteja, kuin muitakin rakentamaan yhdessä maatamme".

Neuvostoliiton hyökkäsi Tšekkoslovakiaan vuonna 1968. Samaan aikaan Suomen kommunistipuolue oli vaikeuksissa. Sen enemmistö, jonka johdossa oli puheenjohtaja Aarne Saarinen, tuomitsi hyökkäyksen kun taas "stalinistinen" vähemmistö puolsi sitä. Tämä johti puolueen kahtiajakoona. 1970- ja 1980-luvuilla jäsenmäärä väheni vähenemistään.

Arnold Pieterse

Käännös: Minna Räty

Literatuur

- Hodgson, John H. (1967). *Communism in Finland. A history and interpretation.* Princeton University Press, Princeton, USA. 261p.
- Jussila, Osmo, Hentilä, Seppo & Nevakivi, Jukka (1995). *From Grand Duchy to a modern state. A political history of Finland since 1809.* Hurst & Company, London, UK. 383p.
- Sevander, Mayme & Laurie Hertzel. *They took my father. Finnish Americans in Stalin's Russia.* University of Minnesota Press, Minneapolis, USA. 190p.
- Vihavainen, Timo (1985). *Internationalists' Ordeal. The peculiar story of the Red Finns in Soviet Russia.* In: Scandinavian Journal of History 10, pp. 55-74.

Kirjallisuus

- Hodgson, John H. (1967). *Communism in Finland. A history and interpretation.* Princeton University Press, Princeton, USA. 261p.
- Jussila, Osmo, Hentilä, Seppo & Nevakivi, Jukka (1995). *From Grand Duchy to a modern state. A political history of Finland since 1809.* Hurst & Company, London, UK. 383p.
- Sevander, Mayme & Laurie Hertzel. *They took my father. Finnish Americans in Stalin's Russia.* University of Minnesota Press, Minneapolis, USA. 190p.
- Vihavainen, Timo (1985). *Internationalists' Ordeal. The peculiar story of the Red Finns in Soviet Russia.* In: Scandinavian Journal of History 10, pp. 55-74.

Vakantiebuurman Ponsse

Fred Snikkers

Weet je waar Vieremä ligt? Weet je wat Ponsse is? Ik wist het ook niet vóór ik ruim 30 jaar geleden mijn vrouw ontmoette. Toen ik de eerste keer bij mijn schoonouders was, stond er een klein fabriekje in het bos, grenzend aan het bos van mijn schoonfamilie. Ik hoorde dat er bosbouwmachines werden gebouwd. Kleinschalig, maar belangrijk voor de werkgelegenheid van het dorpje Vieremä (ca. 4000 inwoners), 100 km naar het noorden van Kuopio.

Na een paar jaar groeide het fabriek en werd het bos kleiner. De groei zette door en al snel was het dag en nacht werk bij de buren. Al vroeg in de ochtend begonnen de machines te draaien (in het begin werden ze buiten getest, later kwamen de heftrucks, die materiaal van ene plaats naar

het andere verplaatsten, met piepende geluiden wanneer ze achteruit reden). Zo werden de nietsvermoedende vakantieververs al om 05.30 uur wakker gemaakt. Een keer - al jaren geleden - vroegen wij of we mochten komen kijken wat ons altijd zo vroeg wakker maakte. We kregen een mooie rondleiding en mochten alles zien. Indrukwekkend!

Daarna is het bedrijf steeds groter geworden. Deze zomer mochten we voor de tweede keer op bezoek bij Ponsse en hadden een gesprek met mevrouw Katja Paananen, communicatie manager. Zij leidde ons ook weer rond in de nu zeker wel vier keer grotere fabriekshallen vergeleken met ons eerste bezoek. Van een kleine smederij is Ponsse tot een bedrijf met 11 dochterbedrijven gegroeid.

42

Lomanaapuri Ponsse

Tiedätkö, missä Vieremä on? Tiedätkö, mikä Ponsse on? En minäkään tiennyt, kun reilut 30 vuotta sitten tapasin vaimoni. Kun olin ensimmäisen kerran käymässä appivanhempieni luona, perheen pihametsään rajoittui alue, jossa oli pieni tehdas. Kuulin, että siellä rakennettiin metsäkoneita. Pienimuotoista, mutta tärkeää 100 km Kuopiosta pohjoiseen sijaitsevan Vieremän kylän asukkaille (n. 4000).

Parin vuoden kuluttua tehdas kasvoi ja metsä pieneni. Kasvu jatkui ja pian naapuriissa tehtiin töitä yötä päivää. Jo aikaisin aamulla koneet alkoivat käydä (alussa niitä testattiin ulkona, myöhemmin kuvaan tulivat trukit, jotka siirsivät tavaroita paikasta toiseen ja piipittivät peruuttaessaan). Nämä pahaa aavistamattomat lomalaiset

Houten standbeeld van de Ponsse-hond (foto F. Snikkers). | Ponsse-koiran patsas (kuva F. Snikkers).

herättiin aamuisin puoli kuudelta. Kerran - jo vuosia sitten - kysyimme tehtaalta, saisimmeko tulla katsomaan, mikä meidät aina herätti niin aikaisin aamulla. Meidät otettiin ystäväällisesti vastaan ja esiteltiin koko tehdas. Vaikuttava! Sen jälkeen yritys on yhä vain kasvanut. Tänä kesänä pääsimme toista kertaa vieturille Ponsselle ja juttelimme viestintä-

Einari Vidgrén (1943-2010) bouwde zijn eerste bosbouwmachine in 1969 als gereedschap voor eigen gebruik, toen hij nergens een machine naar zijn zin kon vinden. De boseigenaren in de buurt wilden eigenlijk ook zo'n machine inzetten omdat ze de efficiencywinst er wel van inzagden. En zo is het begonnen. Het bedrijf Ponsse werd in 1970 opgericht.

De naam Ponsse heeft het bedrijf te danken aan een loslopende hond die in de dorp als Ponsse bekend stond. Toen de eerste machine in Vieremä aan het publiek werd getoond vonden sommige inwoners de eerste machine net zo lelijk als die zwerfhond.

Ponsse is nu, 45 jaar later, een internationaal, op de beurs genoteerd bedrijf en een concern met 1100 werknemers in verschillende landen.

De hoofdkantoor van Ponsse is nog steeds in Vieremä. De hele familie van Einari Vidgrén is nog steeds bij het bedrijf betrokken.

päällikkö Katja Paanases kanssa. Hän myös kierrätti meitä tehtaalla, joka on nykyään varmaan neljä kertaa suurempi kuin silloin, kun ensimmäisen kerran vierailimme siellä. Pienestä pajasta Ponsse on kasvanut yritykseksi, jolla on 11 tytäryhtiötä.

Einari Vidgrén (1943-2010) rakensi vuonna 1969 ensimmäisen metsäkoneen omaan käyttöönsä, kun ei löytänyt mistään halua-maansa konetta. Lähiseudun metsän omistajat kiinnostuivat myös koneesta, koska näkivät sen tehokkaaksi. Ja niin se alkoi. Ponsse-yritys perustettiin vuonna 1970.

Ponsse-nimestään yritys saa kiittää kulkukoiraa, joka tunnettiin kylällä nimellä Ponsse. Kun ensimmäinen kone esiteltiin Vieremällä, jotkut asukkaat pitivät sitä yhtä rumana kuin Ponsse-koiraa.

Ponsse on nyt, 45 vuotta myöhemmin, kansainvälinen pörssiyhtiö ja konserni, jolla on yhteensä 1100 työntekijä eri maissa. Ponssen pääkonttori on edelleen Vieremällä.

Hoofdkantoor van Ponsse in Vieremä (foto F. Snikkers). | Ponssen pääkonttori Vieremällä (kuva F. Snikkers).

In 1988 verkocht Einari Ponsse aan Interpolator Oy, met als doel het bedrijf, dat nu internationaal ging opereren, sneller te kunnen laten groeien. Einari kocht in 1993 het bedrijf terug toen bleek dat de merge met Interpolator Oy geen vruchten afwierp.

Ponsse heeft verschillende belangrijke prijzen gewonnen, bijvoorbeeld in 1992 Pro Finnish Design award en in 2004 een prijs voor het succesvolle werk in het buitenland.

43

mällä. Koko Einari Vidgrénin perhe on mukana yrityksessä. Vuonna 1988 Einari myi Ponssen Interpolator Oy:lle tarkoitukseaan saada tuolloin jo kansainvälisesti toimiva yritys kasvamaan nopeammin. Kun kuitenkin ilmeni, ettei kauppa kantanut toivottua hedelmää, Einari osti vuonna 1993 yrityksen takaisin.

Ponsse on voittanut erilaisia tärkeitä palkintoja, esimerkiksi vuonna 1992 suomalaisen muotoilun kunniamaininnan (Pro Finnish Design) ja vuonna 2004 kansainvälistymispalkinnon menestyksekkäästä kansainvälisestä toiminnasta.

Yrityksessä puhutaan "ponsselaisesta hengestä". Rehellisyyttä, luotettavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja avoimuutta arvostetaan suuresti.

Ponsse on kumipyöräisten metsäkoneiden toiseksi suurin valmistaja. Tärkeimmät markkina-alueet ovat Pohjois-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa, Latinamerikassa Ameri-

In het bedrijf wordt gesproken over de "Ponsse spirit". Eerlijkheid, betrouwbaarheid, klantgerichtheid en openheid worden breed in het bedrijf gedragen.

Ponsse is de tweede grootste producent van bosbouwmachines met rubberen wielen. De belangrijkste marktgebieden zijn Noord-Europa, Noord-Amerika, Latijns America en Azië. De belangrijkste exportlanden zijn Zweden, Duitsland, Frankrijk, USA en Rusland. Ook Brazilië en Uruguay zijn belangrijk.

In Finland is de marktdeel van Ponsse ca. 50 %, in het buitenland ca. 30 %.

Er worden elke dag 5 nieuwe machines in Vieremä gebouwd. Deze machines maken de boomstammen al in het bos op maat. De bosbouwmachines van Ponsse zijn bekend als de meest moderne machines in de wereld. De machines bevatten veel high-tech IT. Het is bijvoorbeeld mogelijk om te zien hoeveel hout van verschillende dikten de machine heeft gekapt en waar

Een van de eerste modellen van Ponsse (foto Ponsse archief). | Alkuvuosien Ponsse (kuva Ponssen arkistosta).

kassa ja Aasiassa. Tärkeimmät vientimaat ovat Ruotsi, Saksa, Ranska, Yhdysvallat ja Venäjä. Myös Brasilia ja Uruguay ovat tärkeitä kohdemaita. Suomessa Ponssen markkinaosuuus on noin 50 %, ulkomailta noin 30 %.

Vieremällä rakennetaan joka päivä 5 uutta metsäkonetta. Nämä koneet päättivät puunrungot jo metsässä tarvittavan pituisiksi. Ponssen koneet tunnetaan maa-

ze stammen zich bevinden. Alle informatie gaat draadloos van de ene plaats naar de andere. Wanneer de machine zijn werk heeft gedaan wordt de rekening aan de div. fabrieken verstuurd ten gunste van de eigenaar van het bos. Tevens worden transporteurs geïnformeerd over welke hoeveelheden hout op welke coördinaten kunnen worden opgehaald om naar de zagerij, papierfabriek of opstelspoor van VR (Finse Spoorwegen) te worden afgevoerd.

Behoud van de natuur heeft altijd een belangrijke rol gespeeld bij het ontwerp van de machines. De omgeving van het te kappen bos moet zo min mogelijk beschadigd worden. De druk van een machine op de bodem van het bos is tegenwoordig even groot als die van een voetstap – deze machines verwoesten geen bossen.

Ook wordt niet een complete oppervlakte geruimd, de machine werkt aan de hand van een CD die de machine voedt met gegevens en daarbij worden er altijd

ilman nykyaisimpina koneina. Koneissa käytetään paljon huipputeknologiaa. Niinpä on esimerkiksi mahdollista nähdä, kuinka paljon eri paksuisia puita kone on kaatanut ja missä nämä puut ovat. Kaikki tieto kulkee langattomasti paikasta toiseen. Kun kone on tehnyt työnsä, lasku lähetetään suoraan eri tehtaille metsän omistajan puolesta. Myös kuljetusrytykset saavat tiedon siitä, kuinka paljon puuta tietyssä paikassa on lastattavaksi ja kuljetettavaksi sahalle, paperitehtaalle tai VR:n lastauspaikalle.

Ympäristöystävällisyys on aina näytellyt tärkeää osaa koneiden suunnittelussa. Raivattavanalueen ympäillä olevaa metsää tulee vahingoittaa mahdollisimman vähän. Koneen maan pintaan aiheuttama painolasti metsässä on nykyään yhtä suuri kuin jalan aiheuttama jälki - nämä koneet eivät vahingoita metsiä.

Metsässä ei myöskään raivata koko alaa,

enige hoge bomen gespaard om, net als in de tweede rune uit de Kalevala, de vogels een kans te geven.

Ergonomie is belangrijk voor Ponsse. Klantwensen en opgedane ervaringen tijdens het gebruik van de machines door gebruikers wordt zeer serieus genomen, het betekent ook dat deze input aanpassingen (lees verbeteringen) aan de machines tot gevolg kan hebben.

En om aan te duiden hoe klein Vieremä als dorp is, het kantoorgebouw van Ponsse is het enige hoge gebouw in het dorp, het bevat een lift die, je snapt het al, ook de enige lift in Vieremä is. En tenslotte op het bedrijfsterrein bevindt zich een stoplicht, natuurlijk het enige stoplicht dat in het dorp te vinden is.

Het bedrijf heeft nu meerdere hallen en er wordt ook weer verder uitgebreid. Die geluiden maken ons niet meer wakker, maar als de ramen open zijn of als je buiten zit, dan hoor je ze buiten rijden. "Daar gaat

vaan kone toimii CD:n avulla, joka syöttää koneelle tietoja niin että muutamia korkeita puita säilytetään aina - ihan kuin Kalevalan toisessa luvussa "lintujen leposijaksi, käkösen kukuntapuuksi".

Ergonomia on tärkeää Ponselle. Asiakkaiden toivomukset ja kokemuksien koneiden käytöstä otetaan todella vakavasti, mikä tarkoittaa, että koneisiin voidaan myös täitä kautta tehdä muutoksia (lue: parannuksia).

Osoittaakseni, kuinka pieni kylä Vieremä on, kerrottakoon vielä, että Ponssen toimistorakennus on kylän ainoa korkea rakennus ja siinä on kylän ainoa hissi. Ja tehdasalueella on tietenkin myös kylän ainoat liikennevalot.

Tehtaalla on nyt käytössään useita haljeja ja vielä nytkin sitä laajennetaan. Tehtaan äännet eivät enää herätä meitä, mutta jos ikkunat ovat auki tai jos istumme ulkona, kuulemme koneiden työskentelevän Ponssen takana. "Siellä menee taas uusi Ponsse."

De Scorpion is het aller nieuwste model van Ponsse. | Scorpion – Ponssen uusin metsäkone (kuva F. Snikkers).

weer een nieuwe Ponsse".

De gele bosbouwmachines met een zwart-witte logo zijn voor ons heel herkenbaar in de bossen, of in Finland of elders in Europa. We zijn zelfs een beetje trots als we een treinwagon met nieuwe Ponsse's ergens voorbij zien gaan. We zijn immers de buren, tijdens de vakanties.

Fred Snikkers

De wekelijkse trein van Iisalmi naar Helsinki voor export (foto F. Snikkers). | 'Ponsse-juna' kulkee viikoittain Iisalimesta Vuosaareen (kuva F. Snikkers).

Tunnemme hyvin keltaiset metsäkoneet musta-valkeine logoineen metsissä - Suomessa tai muualla Euroopassa. Olemme jopa vähän ylpeitä, jos näemme jossain junavaunullisen uusia Ponsse-koneita. Mehän olemme naapureita - lomilla.

Fred Snikkers
Käännös Auli Snikkers

**Jacques
Groenendijk**

Turku (Åbo) is in 1229 gesticht door Zweeden die zich hier vestigden en is daarmee de oudste stad van Finland. Voor de Zweeden vormde Turku het bruggenhoofd voor het ingelijfde gebied en bleef tot in de 19e eeuw de hoofdstad en belangrijkste stad van Finland. Turku is internationaal bekend vanwege zijn Nokia vestigingen en de grote Aker scheepswerven die de grootste luxe cruiseschepen ter wereld bouwen voor meer dan 7000 passagiers. Van oudsher is deze stad een echte universiteitstad. Nog steeds zijn er twee universiteiten: De Finstalige Universiteit van Turku, opgericht in 1920 en de enige Zweedstalige universiteit van het land Åbo Akademi, opgericht in 1918. Daarnaast telt de stad enige hogescholen.

46

Kuninkaantien varrella 2

Turku

Turku (Åbo) perustettiin vuonna 1229 alueelle asettautuneiden ruotsalaisten toimesta, ja se on Suomen vanhin kaupunki. Ruotsalaisille Turku merkitsi porttia haltuunotetuille aluille, ja Turku olikin Suomen pääkaupunki, ja samalla sen tärkein kaupunki 1800-luvulle asti. Turku on kansainvälisesti tunnettu muun muassa Nokia-yhtiön konttoreista, sekä Akerin telakoista, joilla rakennetaan maailman suurimmat luksusristeilijät. Turku on perinteikäs yliopistokaupunki. Vieläkin toiminnaissa ovat vuonna 1920 perustettu suomenkielinen Turun Yliopisto, ja maan ainoa ruotsinkielinen yliopisto: vuonna 1918 perustettu Åbo Akademi. Näiden lisäksi kaupungissa on myös korkeakoulu-

**Kuninkaantie
Kungsvägen**

Turku is met 182.280 (2014) inwoners de zesde stad van het land. Het is een van de mooiste steden van Finland, fraai gelegen aan de monding van rivier de Aura en aan de rand van de prachtige Turunmaa eilandengroep ten zuidwesten van de stad, met duizenden eilanden en eilandjes. De stad is daarom behalve aankomst- en vertrekpunt voor veerboten ook een prima uitgangspunt voor een boot-, fiets- of autotocht door deze archipel.

Centrum

Turku's centrum strekt zich uit langs de rivier de Aura. Langs haar oevers staan enkele belangrijke historische gebouwen zoals de Domkerk en het kasteel, en de reeds genoemde Zweedstalige Universi-

ja. Tällä hetkellä 182 280 (2014) asukkaan Turku on Suomen kuudenneksi suurin kunta, ja kolmanneksi suurin kaupunki. Turku on yksi suomen kauneimmista kaupungeista. Se sijaitsee hienolla paikalla Aurajoen suulla, ja lähellä on myös upea Turun saaristo tuhansine pienine ja suurine saarineen. Sen lisäksi, että kaupunki on risteilyalusten lähtö- ja tulosatama, se on myös oiva lähtöpiste vene-, pyörä- ja autoretkille saariston ympäri.

Keskusta

Turun keskusta on levittäytynyt Aurajokea pitkin. Rannan läheisyydessä on historiallisesti tärkeitä rakennuksia, kuten tuomiokirkko ja linna, sekä jo aiemmin mainittu ruotsinkielinen yliopisto. Museolaivoja ja tunnelmallisia terasseja näkyy siellä täällä. Historiaaan huolimatta Turku on moderni kaupunki. Sen

De Aura rivier, 's zomers een 'must to see'. | Aurajoki, 'must te see' kesäisin

47

leveät kadut rakennettiin uudelleen vuoden 1827 suurpalon jälkeen. Uudenaikaisissa kauppakeskuksissa on esillä kaikki tunnetut merkkiketjut, sekä suomalaiset tavaratalot.

Kauppatori

Kauppatorin ympärillä on sekoitus uusklassisia ja moderneja rakennuksia, sekä katettuja ostoskeskuksia. Sokos Hotel Hamburger Börs (entinen Grand Hotel Börs) kahviloineen ja ravintoloineen on jo vuosien ajan ollut suosittu kohtaamispalika torin laidalla. Kukkulalla Aurakadun toisessa päässä sijaitsee Turun taidemuseo. Tämä jylhässä kansallisromantisessa graniittikivisessä rakennuksessa sijaitseva museo on yksi Suomen tärkeimmistä, ja sen kokoelma kattaa suomalaista taidetta 1800-luvulta tähän päivään.

Aurajoen rannalla

Aurajoen rannalla seisoo Turun tuomiokirkko. Kirkko pystytettiin n. 1300-luvulla, ja se on loistava esimerkki keskiaikaisesta suomalaisesta rakennustaiteesta. Tuomiokirkko on vuosisatojen ajan ollut Suomen luterilaisen kirkon keskus. Kirkossa on myös Tuomikirkkomuseo. Alueella tuomiokirkon takana sijaitsee moderni Sibelius-museo, jossa on esillä yli 350 musiikki-instrumenttia, sekä Sibeliuksen elämää ja työtä kuvaava näyttely. Kun palataan takaisin joelle, rannalla on laatta, joka ilmaisee Turun rajat 1800-luvulla. Lähellä sijaitsevassa Rettigin palatsissa, jossa aiemmin asui tupakkatehtailija, tehtiin vuonna 1990 kunnostustöiden aikaan merkittävä löytö, kun 7 metrin syvyydestä paljastui keskiaikaisen kaupunkialueen jäänteet. Tätä nykyä palatsissa sijaitsee

teit. Museumschepen en sfeervolle terrassen wisselen elkaar hier af. Ondanks haar historie, is Turku een moderne stad. Haar brede boulevards werden aangelegd na een rampzalige stadsbrand in 1827. In de moderne winkelcentra zijn alle bekende designketens en Finse warenhuizen vertegenwoordigd.

Rond het marktplein Kauppatori

Rond het marktplein Kauppatori staat een mix van neoklassieke en moderne gebouwen met overdekte winkelcentra. Grand hotel Börs, met bruin café en restaurant is sinds jaren een bekend ontmoetingspunt op het marktplein. Op een heuvel, aan het andere einde van de Aurakatu ligt het Turku Kunstmuseum, in een streng nationaal-romantisch gebouw met enorme granieten stenen en is met zijn collectie Finse kunst vanaf 1800 tot heden een van de belangrijkste Finse kunstmusea.

48

Langs de oevers van de Aura

Langs de oevers van de Aura staat de Domkerk van Turku (Tuomiokirkko), uit de 14e eeuw, een mooi voorbeeld van middeleeuwse Finse bouwkunst en sinds eeuwen het centrum van de lutherse kerk in Finland. In de kerk is een museum over de geschiedenis van de Dom. In de wijk achter de Dom ligt het moderne Sibeliusmuseo met ruim 350 muziekinstrumenten en een tentoonstelling over leven en werken van de componist. Terug bij de rivier geeft een plaquette de omvang van de stad Turku in 1800 weer. In het nabijgelegen Rettigpaleis, de vroegere woning van een tabaksbaron, werden bij toeval in 1990 tijdens renovatiewerken op 7 meter diepte de ruïnes van een middeleeuwse stadswijk agetroffen. In het paleis is tegenwoordig het verrassende combinatiemuseum Aboa Vetus & Ars Nova gehuisvest. Onder de grond een museum over archeologie

yllättävä yhdistelmämuseo Aboa Vetus & Ars Nova. Maan alla sijaitsee arkeologian museo (jossa on nähtävillä vanhan kauungin jäänteet), ja ylemmissä kerroksissa taas voi vierailla nykytaiteen museossa. Seuraavaksi päästään Auransillalle, jonka kohdalla on Paavo Nurmen juoksijapatsas. Kulmalla on myös legendaarinen pubi Uusi Aptekki, ja joen varrella on useita kahvila- ja ravintolalaivoja. Ainoa vuoden 1827 suurpalolta säätynyt puutaloalue, Luostarinmäki, on nyt museo pienine kujineen ja pihoinen. Alueella sijaitsee yli 30 eri alan verstasta, sekä kauppoja ja ravintola. Mäellä seisoo myös arkkitehti Engelin suunnittelema observatorio. Kauempaan rannalla sijaitsee kaupunginteatteri, ja eteläpuolella, hieman joesta pois-päin, on Turun biologinen museo, jossa voi tutustua kattavasti maan kasvistoon ja

Tuomiokerk. | Tuomiokirkko

(met de resten van de oude stadswijk) en bovengronds een museum voor moderne kunst. Dan volgt de Aurasiltabrug met standbeeld van de legendarische hardloper Paavo Nurmi. Op de hoek is hier de even legendarische pub Uusi Apteekki en langs de rivier ligt een hele rij cafés en restaurantschepen. De enige houten stadswijk, die gespaard bleef tijdens de grote brand uit 1827, is nu een museum met smalle steegjes en kleine hofjes, met dertig ambachtelijke werkplaatsen, winkeltjes en een restaurant. Op dezelfde heuvel staat ook het door architect Engel ontworpen observatorium. Verderop aan de oever ligt het Stadstheater, en aan de zuidkant, iets van de rivier af is het Biologisch museum gevestigd, dat een goed overzicht geeft van de Finse flora en fauna. Weer langs de rivier volgt het City Art Museum Wäinö Aaltonen, genoemd naar de bekende Finse beeldhouwer en schilder. Naast werk van Aaltonen heeft het

eläimistöön. Eteenpäin rannalla sijaitsee kuuluisan suomalaisen kuvanveistäjän ja taidemaalarin mukaan nimetty Wäinö Aaltonen museo. Museossa on Aaltonen teosten rinnalla esillä myös vaihtuvia modernin taiteen näytelyjä. Kahden seuraavan sillan jälkeen menemme pohjoisrannalle, ja näemme kuulisia ravintolalaivoja, venesataman ja kaupunkilautta Förin, jolla pääsemme toiselle puolelle jokea. Laiturialueelta lähee kesäisin päivittäin retkilaitova Naantaliin, ja eri saarille kaupungin lähellä. Kauempana näkyy kolme historiallista museolaivaa: teräsmastoinen purjelaiva Suomen Joutsen, kolmimastoinen Sigyn ja miinalaiva Keihässalmi. Kaikki kolme laivaa ovat avoinna yleisölle, ja halutessaan voi käydä myös Forum Marinum-merikeskuksessa. Ennen kuin tulemme satamaan Viking Linen ja Silja Linen reitilyalusten luo, näemme vielä mahtavan Turun linnan Aurajoen suulla.

Pub 'de nieuwe apotheek.' | 'Uusi Apteekki'-pubi.

museum wisselende exposities moderne kunst. Voorbij de volgende twee bruggen gaan we aan de noordoever verder langs beroemde restaurantschepen, de jachthaven en het rivierpontje de Föri, waarmee we naar de overkant kunnen. Vanaf de kade vertrekken 's zomers dagelijks excursieboten naar Naantali en diverse eilanden rond de stad. Iets verder liggen drie historische museumschepen: het stalen zeilschip Suomen Joutsen (Zwaan van Finland), de driemaster Sigyn en de mijnenlegger Keihässalmi. Alle drie zijn ze te bezichtigen, al of niet in combinatie

Fregat suomen joutsen. | Suomen Joutsen-purjelaiva.

Turun linna

Linnan rakennus aloitettiin vuonna 1280, ja se valmistui vasta 1500-luvulla. Valmistuttuaan linna toimi Ruotsin kruunun hallintokeskuksena (Suomi oli tuolloin

Kasteel van Turku bij de ferryhaven. | Turun linna lautatasamassa

met de toegang tot het naastgelegen Forum Marinum maritiem centrum. Voor we de haven bereiken met de cruiseschepen van de Viking line en Silja line, komen we langs het imposante kasteel Turunlinna aan de monding van de Aurajoki.

Kasteel Turunlinna

De bouw van dit kasteel is in 1280 begonnen en de bouw was pas voltooid in de 16^e eeuw. Vanaf dat moment vormde

het kasteel het centrum van waaruit Finland (een provincie van Zweden) door de Zweden werd geregeerd. De afgezette Zweedse koningin Karin Månsdotter zat hier gevangen van 1573-1579. Nadat het kasteel vaak de locatie is geweest voor de vele discussies over onderlinge twisten tussen Zweden en Finland en Zweden en Rusland, kwam hier een eind aan in de 17^e eeuw na het gezag van de Finse gouverneur-generaal Per Brahe. De meest kleurrijke periode in de historie van het kasteel was van de 18^e eeuw tot het einde van de 19^e eeuw toen het gebouw met zijn soms wel 5 meter dikke muren als gevangenis diende. Toen de Finse Oorlog in 1808 begon was het kasteel in gebruik door de Russische marine en werd het pas overgedragen aan de Finse autoriteiten nadat het land enige decennia later de status van autonomie binnen het Russische keizerrijk had verworven. Na bombardementen in de Tweede Wereldoorlog werd

50

Ruotsin provinssi). Ruotsin syrjäytetty kuningatar, Kaarina Maununtytär, oli vangittuna linnassa vuosina 1573–1579. Linna toimi usein neuvottelupaikkana, kun puitiin Ruotsin ja Suomen, ja Ruotsin ja Venäjän välisiä suhteita. Tälle tuli kuitenkin loppu, kun Pietari Brahen valtakausi Suomen kenraalikuvernöörinä päätti 1600-luvulla. Värikään aika linnan historiassa koettiin 1700-luvulta 1800-luvulle, kun se toimi vankilana. Sen osin jopa 5 metrin paksuiset murit olivatkin tähän tarkoitukseen mitä sopivimmat. Kun Suomen sota alkoi vuonna 1808, linna oli Venäjän laivaston käytössä, ja se luovutettiin takaisin Suomen viranomaisille vasta kun Suomi muutama vuosikymmen myöhemmin saavutti autonomisen aseman Venäjän keisarikunnassa. Toisen maailmansodan

Preekstoel in de kapel van het kasteel van Turku. | Turun linnan kappelin saarnastuoli

het kasteel gerestaureerd en ingericht als Turku historisch museum. Tegenwoordig is dit kasteel het meest bezochte museum van Finland.

Overdekte markthal, Turun kaup-pahalli

De overdekte markthal van Turku is ontworpen door de professor / architect Gustaf Nyström en is in 1896 in gebruik genomen. De afmetingen zijn: 118,5 meter lang, 30 meter breed en 13 meter hoog. De markt ademt nog steeds een heerlijke sfeer uit van lang vervlogen tijden; het originele plafond en de houten muurdelen zijn nog steeds zichtbaar. Lange toonbanken met (rendier) vlees en vis worden afgewisseld door delicatessen en (Finse) specialiteitenwinkeltjes of brood-, melk- en kaaswinkeltjes, maar ook restaurantjes en cafés. Wie van lekker eten houdt, mag deze attractie niet overslaan.

pommitusten jälkeen linna restauroitiin, ja siitä tehtiin Turun historiallinen museo. Tätä nykyä linna on Suomen suosituin museo.

Turun kauppahalli

Turun katetun kauppahallin suunnitteli professori/arkkitehti Gustaf Nyström, ja se otettiin käyttöön vuonna 1896. Kauppahalli on 118,5 metriä pitkä, 30 metriä leveä, ja 13 metriä korkea. Hallissa voi edelleen aistia entisaikojen upean tunnelman; alkuperäinen katto ja puiset seinärakenteet ovat edelleen näkyvissä. Pitkillä myyntipöydillä on (poron-) lihaa, kalaa, ja valikoimissa on paljon muitakin herkuja. Vierailla voi (suomalaisissa) erikoispudeissa, tai leipä-, maito-, ja juusto-pudeissa, mutta myös ravintoloissa ja kahviloissa. Jos herkullinen ruoka kiinnostaa, tätä nähtävyyttä ei kannata jättää väliin.

Binnenplaats van het kasteel van Turku. | Turun linnan sisäpiha

51

Aboa Vetus & Ars Nova

Museon Aboa Vetus -puolella esitellään keskiaikaista Turkuja, ja Ars Nova-puolella keskitytään korkealaatuiseen nykytaiteeseen.

Markthal. | Kauppahalli .

Kupittaa park. | Kupittaanpuisto.

Aboa Vetus & Ars Nova

Deze permanente expositie in Aboa Vetus toont het middeleeuwse leven in Turku gecombineerd met hedendaagse kunst van hoge kwaliteit in Ars Nova in hetzelfde complex. Het museum bestaat deels uit ruïnes van stenen gebouwen op de archeologische vindplaats. De speciale expositie 'Letter voor Letter – Sporen van lezen en schrijven', vertelt de geschiedenis van lezen en schrijven middels archeologische vondsten en andere

52

Aboa Vetus.

seen - kaksi eri pysyvää näyttelyä samassa rakennuksessa. Osa museosta koostuu arkeologisissa kaivauksissa löydetyistä vanhoista kivirakennusten jäänteistä. Erikoisnäyttely, "Kirjain kerrallaan - lukemisen ja kirjoittamisen jäljet", kertoo luku- ja kirjoitustaidon historiasta, arkeologisten

opgravingen, van handtekeningen tot runetekens.

Kupittaa Park

Kupittaa Park, Finland's grootste en oudste stadspark is recreatieplaats nummer 1 in Turku. Het is geliefd bij fitness liefhebbers en er kan geschaatst worden in de winter. In de zomer zijn er mogelijkheden voor in-line skaters, skateboarders, fietsers, balspelers, en iedereen die er eens heerlijk uit wil zijn. Voor families met kinderen biedt het Kupittaa Park het altijd populaire Traffic-City, het avonturenpark en het Kupittaa buitenzwembad. Daarnaast is er volop ruimte voor een picknick. De open grasvelden zijn perfect voor allerlei balspelen van voetbal tot croquet, terwijl frisbees en kites door de lucht zoeven. Een van de hoeken van het park wordt gedomineerd door het Veritas Stadion, de thuisplek voor de lokale voetbalclub TPS. Krijg je trek van al het

ja muunlaisten löydösten avulla, allekirjoituksista riimuihin.

Kupittaanpuisto

Kupittaanpuisto, Suomen suurin ja vanhin kaupunginpaito, on Turun suosituin vapaa-ajanviettopaikka. Puisto on erityisesti urheilijoiden suosiossa, ja talvisin siellä voi luitella. Kesällä puisto täytyy rullalujelijoista, skeittäjistä, pyöräilijöistä, palloilijoista, ja ulkoilusta nauttivista ihmisiä. Lapsiperheitä ilostuttaa ikisuosittu liikenekaupunki, Seikkailupuisto ja Kupittaan maaumala. Puistossa on myös runsaasti tilaa pikniikeille. Avoimet nurmikot kutsuvat eri pallopeleihin, jalkapallosta krokettiin, samalla kun frisbeet ja leijat liitävät ilmassa. Yhtä puiston nurkista vallitsee Veritas Stadion, jalkapalloseura TPS:n kotipaikka. Tuliko raittiista ilmasta nälkä? Paviljonkiravintola keskellä puistoa tarjoaa maukkaan helpo-

bewegen en de buitenlucht? Het Kupitaa Pavilion in het hart van het park heeft een smakelijke oplossing. In het Veritas Stadion is het full-service restaurant Olè gevestigd.

Ruissalo

Ruissalo is een zes kilometer lang schiereiland, dat ook de functie heeft van stads-park, met botanische kassen en tuinen, zwemstranden, parken met imposante eikenbossen, een golfbaan en enkele mooie historische houten villa's, tegenwoordig in gebruik als restaurant. De enige tijd dat het niet stil is op Ruissalo is eind juni, wanneer hier Ruisrock, het oudste rockfestival ter wereld, gehouden wordt.

Ruisrock

Dit grote rockfestival weet internationale namen, rocksterren en de most hotte nieuwe bandjes uit Finland aan zich te binden en een plaats op het podium te bieden.

tuksen. Lisäksi Veritas Stadionilla sijaitsee täyden palvelun ravintola Olè.

Ruissalo

Ruissalo on kuusi kilometriä pitkä saari, joka toimii myös kaupunginpuistona. Saarella on kasvitieteellinen puutarha, uimarantoi, puistoja ja syvä tammimetsiä, golfrata ja historiallisia puisia viljoja, jotka nykyään ovat ravintolakäytössä. Ruissalon rauha rikkoontuu vuosittain kesäkuun lopussa, kun alueella pidetään Ruisrock - maailman vanhimmat rockfestivaalit.

Ruisrock

Nämä suuret festivaalit houkuttelevat esiintyjäkaartiinsa kansainvälisiä nimiä, roctähti ja Suomen kuumimmat bändit. Ruisrock pidetään seuraavan kerran 3.-5. kesäkuuta 2015.

Liput ja info: www.ruisrock.fi

Ruisrock.

Van 3 tot 5 juli 2015 is het voor de echte liefhebbers weer echt feest. Aanmeldingen of informatie via www.ruisrock.fi

Vermeldenswaard in de omgeving van Turku: **Moominworld / Muumimaailma** in Naantali (alleen 's zomers).

Jacques Groenendijk

Camping op Ruissalo. | Ruissalon leirintäalue.

Huomionarvoista Turun läheisyydessä: **Muumimaailma** Naantalissa (vain kesäisin).

*Jacques Groenendijk
Käännös Sanna-Mari Kuisma*

Petronella zorgt nog steeds voor nieuws in Finland

Arnold
Pieterse

Nieuwe publikaties

Ondanks dat Petronella van der Moer, de Nederlandse vrouw die in 1949 een legende is geworden in Finland, op 28 januari 2014 is overleden, verschenen er afgelopen zomer weer twee artikelen over haar in de Helsingin Sanomat. Eerst een uitgebreid artikel op 13 juli dat liefst twee hele bladzijden in beslag nam en als kop had: *'Van bedriegster tot Lapse legende'* ('Huijarista Lapin legendaksi'). Vervolgens, drie weken later, op 3 augustus, een kort artikel met de niet minder spannende titel: *'Het laatste rookgordijn van de legende'* ('Legendaan viimeinen sumutus'). De schrijver was de journalist Tuomo Pietiläinen.

Wat was de aanleiding voor deze nieuwe publikaties?

In de eerste plaats de activiteiten van de 27-jarige Amerikaanse, Jenny O'Connell, die afgelopen jaar het plan had opgevat om deze zomer, dus 65 jaar later, Petronella's voetsporen in Finland te gaan volgen en waar ik in Aviisi 2014-3 over heb geschreven. Afgelopen juni heb ik Jenny twee keer ontmoet in Helsinki.

Verder speelde een rol dat Petronella's dochter, Solange van der Moer, in het geheim een bezoek aan Lapland heeft gebracht, waar ze op twee plaatsen de as van haar moeder heeft uitgestrooid. De geheimzinnigheid had te maken met een poging om de Finse pers te ontlopen na

54

Petronella jälleen Suomen otsikoissa

Uusia kirjoituksia

Hollantilainen Petronella van der Moer, josta oli tullut Suomessa legenda vuonna 1949, kuoli 28. tammikuuta 2014. Helsingin Sanomat julkaisi hänenä viime keväänä jälleen kaksi kirjoitusta. Heinäkuun 13. päivänä ilmestyi peräti kahden sivun laajuisinen artikkeli *'Huijarista Lapin legendaksi'*. Kolme viikkoa myöhemmin, 3. elokuuta, lehdessä julkaistiin lyhyt juttu, jonka otsikko oli yhtä jännittävä: *'Legendaan viimeinen sumutus'*. Kirjoittajana oli toimittaja Tuomo Pietiläinen.

Mikä antoi aiheen näihin uusiin julkaisuihin?

Ensiksikin 27-vuotias yhdysvaltalainen Jenny O'Connell, joka vuosi sitten päätti tulla tämä kesänä Suomeen seu-

raamaan Petronellan jalanjälkiä, siis 65 vuotta Petronellan jälkeen. Kerroin tästä suunnitelmasta Aviisin numerossa 2014-3. Tapasin Jennyn kesäkuussa kaksi kertaa Helsingissä.

Osansa oli myös Petronellan tyttärenä Solange van der Moerilla, joka kävi salaa Lapissa ja sirotteli siellä äitinsä tuhkan kahteen paikkaan. Hän yritti pysytellä poissa lehdistön silmistä tavattuaan Helsingin Sanomien toimittojan Tuomo Pietiläisen kotinsa edustalla Yhdysvalloissa. Pietiläinen halusi tarjota Solangelle tilaisuuden puhua suunsa puhtaaksi, koska tämä uskoo tai ainakin uskottelee, että Suomen lehdistö on aina levittänyt väärää tietoa hänen äidistään. Loppujen lopuksi Solange ei kuitenkaan halunnut tarttua

Solange van der Moper ja Petronella viime maaliskuussa Facebookissa julkaisutessa kuvassa.

Petronella vietti viimeiset vuotensa tyttärensi kotona länsi asuntauksessa Kalifornian Sausalitossa.

Huijarista Lapin legendaksi

Kaunis Petronella hurmasi kullankaivajat Lapissa vuonna 1949. Sitten

Artikel in de Helsingin Sanomat van zondag 13 juli 2014, geschreven door Tuomo Pietiläinen. | Tuomo Pietiläisen kirjoitus Helsingin Sanomissa sunnuntaina 13. heinäkuuta 2014.

Tuomo Pietiläinen, de journalist van Helsingin Sanomat die van de zomer twee stukken heeft geschreven over Petronella en haar dochter Solange. | Helsingin Sanomien toimittaja Tuomo Pietiläinen, joka julkaisi viime kesänä kaksi kirjoitusta Petronellasta ja tämän tyttären Solangesta.

tilaisuuteen ja hän kieltäyti keskustelemasta asiasta yksityiskohtaisemmin.

Ensimmäisen kirjoituksen loppupäätelä mä oli, että Petronellan pikanti menneisyys ei välttämättä mitenkään murennan arvoaan Lapin kallanhuuhtojakultuurille, pikemminkin päinvastoin. Toises-

i vastauksen. Jos vastaus ei tydytä, siitä, HS Sunnuntai, PL 85, 00089 u.

tilaisten sorkkaeläinten, joista an kaikki elivät ole märehtijöitä, e omilla tarkoituksillaan muun ja juusto valmistamalla. Mutta silloin malto ei tunnu Eilenmäestä uiston valmistajaa, tal kalutta -

- Possuslaitta

ertalain vastaan kyynikkseen etä sika ei ole hypylelin. Väärä tottaa poromisen jälkeen paljon , kertyy sitä neljäntoista niisänkin vähän kerraltaan. Silan lypä-oliin ei kyllä ollut työntötä, mutta niistä pitäisi hyvin tulla päävässä - etenkin kun moiseen emä voi parhaan vastaan.

Petronella kurvattilin Helsingin raastavaroikeudessa lokakuussa 1949.

Legendan viimeinen sumutus

Hekiril kohne vilkko sit- ja yrittiin rauottaa hänen yli poissi vuosista - turhan piikkuhullarista, loka

HS löysi Petronellan tyttären

Artikel in de Helsingin Sanomat van zondag 3 augustus 2014, geschreven door Tuomo Pietiläinen. | Tuomo Pietiläisen kirjoitus Helsingin Sanomissa sunnuntaina 3. elokuuta 2014.

een ontmoeting met Tuomo Pietiläinen voor haar huis in de Verenigde Staten. De journalist van Helsingin Sanomat had Solange de gelegenheid willen geven om schoon schip te maken, omdat zij van mening is, of zich voordoet dat zij van mening is, dat de Finse pers altijd verkeerd over haar moeder heeft bericht. Maar

sa jutussa annetaan ymmärtää, että tees-kennellessään peruvansa Lapin matkansa Solange antoi vielä oman lisänsä Petronellan Suomessa sepittämiin tarinoihin.

Solange Lapissa

Jenny O'Connell kävi pian Helsingiin saavuttuaan 16. kesäkuuta Helsingin Sanomissa, jossa hän tapasi Tuomo Pietiläisen. Jenny kertoii muun muassa, että Solange tulisi kesäkuun lopussa Lappiin sirotellakseen äitinsä tuhkan sinne.

Tuomo Pietiläinen oli sattumoisin me-nossa kesäkuun lopussa kongressiin San Franciscoon, ja hän pyysi Jennyltä Solangen sähköpostiosoitetta. Jenny ei ilmeisesti uskaltanut antaa sitä, mutta lupasi pyytää Solangea ottamaan yhteyttä Pie-tiläiseen. Kun yhteydenottoa ei kuulunut, toimittaja muutaman päivän odoteltuaan suuntasi kulkunsa Solangen kotiin, kellevaan taloon, joka sijaitsee Sausalitossa,

toen puntje bij paaltje kwam, wilde zij niet meewerken en weigerde ze de zaak in detail te bespreken.

De eindconclusie van de eerste publicatie was dat Petronella's pikante verleden geen afbreuk hoeft te doen aan haar waarde voor de Lapse goedzoekerscultuur en eigenlijk eerder het tegengestelde tot gevolg heeft gehad. Het tweede artikel suggereerde dat Solange, door haar bezoek aan Lapland zogenaamd af te zeggen, aan de vele verzinsels die Petronella indertijd in Finland heeft rondverteld, er nog een laatste aan heeft toegevoegd.

Solange in Lapland

Kort na haar aankomst in Helsinki, op 16 juni, is Jenny O'Connell op bezoek geweest bij Helsingin Sanomat, waar ze is ontvangen door Tuomo Pietiläinen. Zij vertelde onder andere dat Solange eind juni naar Lapland zou komen om daar de as van haar moeder uit te strooien.

Wat heel toevallig is, Tuomo Pietiläinen ging eind juni naar een congres in San Francisco en hij vroeg Jenny om het e-mail adres van Solange. Jenny durfde dit blijkbaar niet te geven, maar zei wel toe om Solange te vragen contact met hem op te nemen. Toen dat niet gebeurde heeft de Helsingin Sanomat journalist, na een aantal dagen te hebben gewacht, het initiatief genomen om naar haar huis, of eigenlijk beter haar 'floating home' te gaan in Sausalito, een buitenwijk van San Francisco, om te proberen haar daar te interviewen.

Dit is het begin geweest van een nieuwe Petronella soap. Solange heeft tegen hem gezegd dat de Finse pers alleen maar onwaarheden over haar moeder heeft geschreven en dat het boek van Pyhtilä, vertaald door Pieterse, dat nota bene gebaseerd is op politierapporten en interviews, vol staat met fouten. Op een vraag om dit punt voor punt door te spreken,

San Franciscon esikaupungissa. Pietiläisen tarkoituksesta oli haastatella Solangea.

Tästä alkoi uusi Petronella-saippuasarja. Solange väitti Pietiläiselle, että Suomen lehdistön on kirjoittanut hänen äidistään pelkkiä valheita ja että Pyhtilän kirja, jonka Pieterse on käännyt hollanniksi ja joka perustuu poliisipöytäkirjoihin ja haastatteluhiin, vilisee virheitä. Solange ei ottanut vastaan tarjousta selvittää virheet kohta kohdalta, ja 'haastattelu' oli ohia parissa minuutissa.

Jenny kirjoitti myöhemmin blogissaan:

"Solange was mortified - Petronella's relationship with the Finnish press was shaky at best due to rumors circulating after her deportation from Finland about her being a fraud, a spy, an indecent woman - and this was so far from what she would have wanted. My tears turned to fury. I felt utterly betrayed. What a fool I was! I had trusted this

Het 'floating home' van Solange van der Moer, de dochter van Petronella, in Sausalito in de Verenigde Staten. De foto is genomen door Tuomo Pietiläinen van Helsingin Sanomat. | Petronellan tyttären Solange van der Moerin kellova koti Sausalitossa Yhdysvalloissa. Valokuvan on ottanut Tuomo Pietiläinen Helsingin Sanomista.

wilde ze niet ingaan en binnen een paar minuten was het ‘interview’ beëindigd.

Jenny schreef hier later over in haar blog op het internet:

“Solange was mortified - Petronella’s relationship with the Finnish press was shaky at best due to rumors circulating after her deportation from Finland about her being a fraud, a spy, an indecent woman - and this was so far from what she would have wanted. My tears turned to fury. I felt utterly betrayed. What a fool I was! I had trusted this man, even vouched for him to a dear friend. I had told to him specifically about Solange’s aversion to the press, and he had responded by invading her privacy in the worst way.”

Alles bij elkaar was dit toch wel een wat overtrokken reactie. Hoe kon Petronella’s relatie met de Finse pers zo slecht zijn geweest? Ze kon geen Fins lezen en is na haar deportatie nooit meer in Finland geweest. Verder heeft Jenny zelf met de Helsingin Sanomat willen samenwerken.

man, even vouched for him to a dear friend. I had told to him specifically about Solange’s aversion to the press, and he had responded by invading her privacy in the worst way.”

Reaktio oli kaiken kaikkiaan melko liioiteltu. Miten Petronellan suhde Suomen lehdistöön olisi voinut olla niin huono? Petronella ei osannut lukea suomea eikä käynyt karkotuksensa jälkeen enää koskaan Suomessa. Sitä paitsi Jenny itse halusi yhteistyötä Helsingin Sanomien kanssa.

Miten Tuomo Pietiläistä voisi syyttää tästä käynnistä? Hän ei tietenkään vierailut joka päivä San Franciscossa, ja Jenny oli itse kertonut hänen vähän aikaisemmin Solangen melko sensatiomaisesta suunnitelmasta matkustaa Lappiin.

Jenny kertoi blogissaan, että toimittajan vierailun johdosta ‘syvästi järkyttynyt’ Solange ei enää lähtisi Lappiin. Jennyn mukaan Solange oli kirjoittanut: *“I have let both you and my mum down, and I’m*

Solange strooit de as uit van haar moeder, Petronella, in Lemmenjoki in Lapland. | Solange sirottelee äitinsä Petronellan tuhkan Lemmenjokeen Lapissa.

Kan je Tuomo Pietiläinen dit bezoek verwijten? Hij kwam immers niet iedere dag in San Francisco en Jenny had hem kort daarvoor zelf het toch wel sensati-

Petronella in Lemmenjoki in 1949. | Petronella Lemmenjoella vuonna 1949.

Solange in Lemmenjoki in 2014. | Solange Lemmenjoella vuonna 2014.

onele plan van Solange verteld om naar Lapland te reizen.

Vervolgens kondigde Jenny in haar blog aan dat de 'diep geschokte' Solange niet meer naar Lapland zou gaan, als gevolg van het bezoek van de journalist. Volgens Jenny zou ze hebben geschreven: "*I have let both you and my mum down, and I'm sorry*". Maar dit is een schijnmanoeuvre geweest. Solange is wel naar Lapland gegaan en heeft nooit overwogen om haar reis af te zeggen. In Lapland heeft zij zich uitgebreid laten fotograferen en fêteren door de goudzoekers. De foto's zijn onder andere te bewonderen op de website van de Lapse goudzoekersvereniging en in een aantal Lapse krantjes. Of Jenny en Solange zich hebben gerealiseerd hoe groot de impact is van Helsingin Sanomat in Finland, betwijfel ik.

Wel vertelde Jenny in haar blog: "Solange gave an exclusive interview to a young woman named Vilma, from Lapin Kansa,

sorry". Tämä oli kuitenkin harhautusta. Tosiasiassa Solange lähti Lappiin eikä koskaan harkinnut matkan peruuttamista. Lapiissa hän antautui auliisti kullahuuhtojen valokuvattavaksi ja juhlittavaksi. Valokuvia voi ihailla muun muassa Lapin Kullankaivajain Liiton sivustolla ja eräässä Lapin lehdissä. Epäilen tajusivatko Jenny ja Solange, miten laaja levikki Helsingin Sanomilla on Suomessa.

Jenny kertoi kyllä blogissaan: "*Solange gave an exclusive interview to a young woman named Vilma, from Lapin Kansa, which, as a jab for her favourite top reporter from the Helsingin Sanomat, gave her great satisfaction*". Tämän pienien paikallislehdien toimittaja ei tiennyt asian taustoista mitään eikä esittänyt juurikaan kysymyksiä.

Lapin Kullanhuuhtojain Liitolle Solangen vierailu oli epäilemättä suuri tapahtuma, ja myös Jenny otettiin Lapissa

which, as a jab for her favourite top reporter from the Helsingin Sanomat, gave her great satisfaction". Deze journalist van een klein lokaal krantje wist van toeten noch blazen en heeft nauwelijks vragen gesteld.

Voor de goudzoekersvereniging in Lapland is de komst van Solange ongetwijfeld een grote gebeurtenis geweest en ook Jenny is in Lapland met open armen ontvangen. Petronella is postuum benoemd tot erelid van de vereniging.

Nieuwtjes over Petronella's leven na haar verblijf in Finland

Onlangs zijn er nog wat bijzonderheden bekend geworden over Petronella's latere leven, die nogal spectaculair zijn. In de tachtiger jaren van de vorige eeuw werkte zij als hoofd van de huishouding (director of the household management) in een van de flats van de multimiljonair Lexlie Wexner in New York. Zij is daar op 17 oktober 1987 bij de voordeur overval-

avosylin vastaan. Petronella nimitettiin postuumisti liiton kunniajäseneksi.

Petronellan elämästä hänen lähdetyään Suomesta

Julkisuuteen on äskettäin tullut eräitä huomiota herättäviä seikkoja Petronellan myöhemmästä elämästä. 1980-luvulla Petronella työskenteli johtavana taloudenhoitajana (director of the household management) eräässä miljonääri Leslie Wexnerin omistamassa talossa New Yorkissa. Murtovaras hyökkäsi siellä hänen kimppuunsa ulko-ovella 17. lokakuuta 1987, ja toisen asukkaan kanssa käydyin lyhyen käsirysyn jälkeen ryöstäjä pakeni Petronellan lompakko mukanaan. Hänet otettiin vähän myöhemmin kiinni ja hänet tuomittiin 25 vuoden vankeusrangais-tukseen, josta hän istui 14 vuotta. Tähän verrattuna Petronella selvisi vuonna 1949 Suomessa aika vähällä, kun häntä rangais-

len door een inbreker die, na een korte worsteling met een huisgenoot, er met haar portemonnee vandoor is gegaan. De inbreker, die korte tijd later is aangehouden, kreeg een gevangenisstraf van 25 jaar, waarvan hij 14 jaar heeft uitgezeten. Hierbij vergeleken is Petronella er in 1949 in Finland genadig van afgekomen met een boete en een uitwijzing, nadat zij haar hotelrekeningen niet had betaald en twee maanden had rondgelopen met een verlopen visum.

Vervolgens heeft zij op het buiten gewoond van Leslie Wexner in New Albany in Ohio, waar ze onder andere zijn kunstverzameling beheerde. In die tijd is zij, door bemiddeling van de modeontwerper Charles Kleibacker, ook betrokken geraakt bij het organiseren van kunsttentoonstellingen in het Columbus Museum of Art in Columbus, Ohio. Dit verklaart waarom op haar overlijdensdocument als haar be-roep vermeld staat: 'curator of art'.

tiin sakolla ja maaстakarkotuksella hänen jätettyään hotellilaskunsa maksamatta ja oleskeltuaan maassa kahden kuukauden ajan vanhaksi menneellä viisumilla.

Myöhemmin Petronella asui Leslie Wexnerin maaseutuasunnossa New Albanyssa Ohiossa ja muun muassa hallinnoi Wexnerin taidekokoelmaa. Tuolloin hän pääsi myös muotisuunnittelija Charles Kleibackerin avulla mukaan järjestämään taidenäyttelyitä Ohiossa sijaitsevaan Columbus Museum of Artiin. Tämä selittää, miksi kuolintodistuksessa hänen ammatikseen ilmoitetaan 'curator of art'.

Kaiken kukkuraksi on ilmennyt viittitää siitä, että Petronellan tyttären Solangen isä olisi kuuluisa, tätä nykyä 88-vuotias ranskalainen näyttelijä ja filmitähti Jean-Pierre Jorris. Solange, joka on käyttänyt itsestään internetissä Solange van der Moerin asemesta nimeä Solange Jorris, on

De multimiljonair Leslie Wexner, werkgever van Petronella in de Verenigde Staten. | Miljonääri Leslie Wexner, Petronellan työnantaja Yhdysvalloissa.

De buitenplaats Foxcote van Leslie Wexner in New Albany, Ohio, waar Petronella een aantal jaren heeft gewoond. In het huis zijn 30 kamers en de bijbehorende grond heeft een oppervlakte van 4 km². | Leslie Wexnerin New Albanyssa Ohiossa sijaitseva maaseutuasunto Foxcote, jossa Petronella asui joitakin vuosia. Talossa on 30 huonetta, ja tontin pinta-ala on 4 km².

De modeontwerper Charles Kleibacker, die samen met Petronella kunsttentoonstellingen heeft georganiseerd in het Columbus Museum of Art in Columbus, Ohio. | Muotisuunnittelija Charles Kleibacker, joka järjesti Petronellan kanssa taidenäyttelyjä Ohiossa sijaitsevaan Columbus Museum of Artiin.

kertonut Jennylle, että hänen isänsä on elossa oleva ranskalainen näyttelijä. Jenny kertoi tämän minulle kesäkuussa Helsingissä enkä oikein ottanut uskoakseen sitä. Internetistä löytyi kuitenkin äskettäin muuan Jean-Pierre Jorris (oikeastaan miehen nimi on Jean-Pierre Albert Leroux), mikä antaa eksoottisen lisän Petronellan tarinaan.

De toneelspeler Jean-Pierre Jorris, die eigenlijk Jean-Pierre Albert Leroux heet. Hij is de vermoedelijke vader van Solange. | Näyttelijä Jean-Pierre Jorris, oikealta nimeltään Jean-Pierre Albert Leroux. Hän on luultavasti Solangen isä.

Om het allemaal nog spannender te maken, er zijn aanwijzingen dat de vader van Petronella's dochter Solange de nu 88 jaar oude, beroemde Franse toneelspeler en filmster Jean-Pierre Jorris, is. Solange, die zich op het internet ook wel Solange Jorris heeft genoemd, in plaats van Solan-

ge van der Moer, heeft aan Jenny verteld dat haar vader een Franse toneelspeler is, die nog leeft. Jenny vertelde mij dit afgebroken juni in Helsinki en ik nam het eerst met een korreltje zout. Maar recent onderzoek op het internet leverde de naam Jean-Pierre Jorris op (hij heet eigenlijk Jean-Pierre Albert Leroux), wat Petronella nog exotischer maakt.

Solange heeft in het schooljaar 1964-1965 op de Nutsbasisschool Zorgvliet gezeten in Den Haag (zie foto).

Arnold Pieterse

Dankwoord

Ik bedank Peter Glebbeek voor het eerder opnemen van deze tekst in een uitgebreidere vorm (zowel in het Nederlands als in het Engels) op de Finland site: <http://finlandsite.nl/finlandsite/finland/cms/news.php?extend.14633>

Solange vietti lukuvuoden 1964–1965 Zorgvlietin peruskoulussa (Nutsbasis-school Zorgvliet) Haagissa (ks. kuva).

*Arnold Pieterse
Käännös: Leena Määttänen.*

Kiitokset

Kiitän Peter Glebbeekiä tämän artikkelin julkaisemisesta laajemmassa muodossa (sekä hollanniksi että englanniksi) Suomi-sivustolla: <http://finlandsite.nl/finlandsite/finland/cms/news.php?extend.14633>

Foto van de vierde klas met Solange op de Nutsbasisschool Zorgvliet in Den Haag in het schooljaar 1964-1965. Solange is het kleine meisje in de middelste rij, derde van rechts, met witte haarband. | Haagilaisen peruskoulun Nutsbasisschool Zorgvlietin neljänninen luokan luokkakuva lukuvuodelta 1964-1965. Solange on keskirivissä kolmantena oikealla oleva pieni tyttö, jolla on valkoinen hiusnauha.

finntra waalwijk b.v.

AUTOTRANSPORT KULJETUKSET

**VOOR PARTICULIEREN
EN BEDRIJVEN**

koel en vries
verwarmd
stuks- en pallets
verhuizingen

**YKSITYISILLE
JA YRITYKSILLE**

kylmä ja pakaste
lämpö
paketit ja paletit
muutot

NEDERLAND - FINLAND

afhalen en bestellen in
de gehele BENELUX

FINLAND - NEDERLAND

noudot ja toimitukset
BENELUX-maissa

elke week groupagedienst
af Waalwijk

joka viikko kappaletavaralähtöjä
Waalwijkistä

Keurweg 4, 5145NX Waalwijk – Postbus 450, 5140AL Waalwijk
Telefoon +31(0)416 – 561442, Fax +31(0)416 – 561440, e-mail info@finntra.nl

61

Belangrijke adressen

In Nederland - Alankomaissa

Ambassade van Finland
Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
tel: 070-346 9754
fax: 070-3107174
info.haa@formin.fi
www.finlande.nl

Finse Zeemanskerk
Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
010-436 6164
www.merimieskirkko.be/
nl_index_fi.html

Finse Zaterdagsschool
Suomalainen
Lauantaikoulu
Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
informatie - tiedustelut:
www.lauantaikoulu.nl

Finnish Dutch Trade Guild
p/a Patrice van der Heiden
Musholm 149
2133 HR Hoofddorp
www.fdtg.eu

Cultureel attaché
van de VNF
Alexander van Hoboken
Maanstraat 29
6543 VR Nijmegen
024-3783024
avanhoboken@yahoo.com

Finse school -
Suomikoulu
The American School
of the Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar
informatie - tiedustelut:
Kirsti Vaaranmäki, voorzitter
opettajat@suomikoulu.nl
www.suomi-koulu.nl

In Finland - Suomessa

Nederlandse Ambassade
in Finland:
Erottajankatu 19B,
FI-00130 Helsinki,
tel: +358-(0)9-228920
fax: +358-(0)9-22892288
nlgovhels@kolumbus.fi
www.netherlands.fi

Nederlandse Vereniging
in Finland
Secretariaat Vetelaisenkuja
390540 Oulu
secretariaat@nederlandsvereniging.fi
www.nederlandsevereniging.fi

Word lid! | Liity jäseneksi!

Naam | Nimi _____

Voorletters | Kutsunanimi _____

Man | Mies / Vrouw | Nainen *

*doorhalen wat niet van toepassing is | *poista toinen, jätä vain oikea vaihtoehto

Adres | Osoite _____

Postcode | Postinumero _____

Woonplaats | Asuinpaikka _____

E-mail _____

Telefoonnummer | Puhelinnumero _____

Datum | Päivämäärä _____

Aanmelding als lid 'Vereniging Nederland-Finland':
Uw aanmelding kunt u naar onderstaand postadres
sturen of per e-mail naar: info@vnf.nu.

Ilmoittautumisen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen
jäseneksi voit lähettää postitse allaolevan osoit-
teeseen tai sähköpostitse osoitteeseen: info@vnf.nu

62

Secretariaat Vereniging Nederland-Finland

Karthuizerlaan 30

6042 NB Roermond

Voor vragen: 06-55 80 21 20, info@vnf.nu

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een bevestiging met een nummer van Aviisi, de brochure 'Finland in Nederland' en de contributierekening. Nadat wij u als lid hebben ingeschreven ontvangt u automatisch het eerst volgende nummer van ons verenigingsmagazine 'Aviisi'. De contributie bedraagt per jaar (1 januari tot en met 31 december) voor VNF-leden € 27,-. Contributie bedraagt voor bedrijfsleden € 79,- (incl. weblogo). De statuten van de vereniging kunt u op onze website (www.vnf.nu) onder 'De Vereniging' vinden. Met uw aanmelding accepteert u onze statuten. Heeft u geen internet dan sturen wij graag op uw verzoek een exemplaar toe.

Mahdollisimman pian ilmoittautumisenne jälkeen lähetämme teille postissa vahvistuksen ja liitteenä kappaleen Aviisi-lehtämme, esitteen 'Suomi Alankomaissa' sekä jäsenmaksulaskun. Kun olet ilmoittautunut jäseneksemme, saat heti seuraavaksi ilmestynyt yhdistyksen jäsenlehdet 'Aviisin' numeron. Jäsenmaksu on vuodessa (1. tammikuuta - 31. joulukuuta). Jäsen sekä samassa taloudessa asuva partneri ja alle 18 vuotiaat lapset 27,- euroa ja yritysjäsen 79,- euroa (sisältää weblogon).

Nettisivultamme www.vnf.nu alaotsikosta «Yhdistys» löydät yhdistyksen säännöt. Ilmoittautuessasi jäseneksi samalla hyväksyt nämä säännöt. Huom. Säännöt ovat toistaiseksi vain hollanninkielellä (Statuten).

the spliethoff group

Radarweg 36
1042 AA Amsterdam
The Netherlands

P.O. Box 409
1000 AK Amsterdam
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400
Fax: +31 (0)20 4488 500
E-mail: gogracht@spliethoff.com
Internet: www.spliethoff.com

Rokade Advies B.V.

Fiscalisten/Verolakimiehet
Juristen/Lakimiehet
Administrateurs/Kirjanpitäjät

Maaskade 159a
3071 NR Rotterdam

Phone: 010 – 265 19 90
Fax: 010 – 265 04 30

Website: www.rokade.org
Email: info@rokade.org

